

NATIONAAL ARCHIEF 'S-GRAVENHAGE

FAMILIEARCHIEF VAN VREDENBURCH

AMBTELIJKE STUKKEN

TOEGANGSNUMMER 3.20.61.01

INVENTARISNUMMER 251

CARTULARIUM VAN SCHENKINGEN

GEDAAN AAN DE HEILIGE GEESTARMEN

TE 'S-GRAVENZANDE

32 DUBBELE FOLIO'S

OPGEMAAKT OMSTREEKS 1450

BEWERKING DOOR

ANTHONIUS VAN DER TUIJN

TE RHOON

Voor eventuele vragen, opmerkingen en verbeteringen (anthonius@alice.nl).

Als u gegevens uit deze bewerking gebruikt voor genealogische of historische doeleinden, dient een verwijzing naar deze bewerking vermeld te worden. Bij gebruikmaking van gegevens uit deze bewerking ten behoeve van publicaties, in welke vorm dan ook, moet een adequate bronvermelding naar deze bewerking worden vermeld.

Nr. 1 folio 1 d.d. woensdag half april 1323.

In die name gods amen. Ic Godelt make mij testament wetende mijns sins al ben ic ziec van lichame, bi mijns prochijpape rade. Inden eerste den prochipape 15 st., den cappellaen 10 st., de coster 5 st. op een koe die Wouter Loep in huere hevet. Wat sij meer ghelt dat sel die kercke hebben. Item een marghen lants daer Rode Eve(ri)sz. plach te wonen die Bertelmees Hughesz. den in huere hevet om 18 scellingen, die beset ic den heijlighen gheest. Ende die heijlighe gheest meesters sellen daer of gheven tsiaers den prochijpape 2 st., den kercke 2 st., den gasthusen 2 st., den heijlighen gheest 12 st. eweliken staende sonder die 10 st. selmen voren over zee alst een ghemene vaert wort. Ende also vele vercopen van dien lande als die tien st. iaers dreghen moghen. Ende dese voirghenoemde 10 st. renten Cruijs lant die en roeren van niet. Item den Jacopmienen te Haerlem 10 st. Item Onser Vrouwen Broederen aldaer 10 st. Item den Minnebroederen te Dordrecht 10 st. Item den Augustinen aldaer 10 st. Item in elcken convente van desen vier cloesteren den armen broederen 10 st. onder hen te deijlen. Item broeder Dirc van der Lane 5 st., broeder Phillips 5 st. Item Ermgaert Pouwels dochter mijnre nichte een marghen lants die ic cochte jeghen Hughe die gruter. In dier manieren dat si se niet vercopen en sel ende na haerre doot in aelmissen te gheven bij dese prochijpape, rade van Zande aldaer ter kercke ende die daer sijn binnen den ambocht te bliven. Item sinte Maertijn 5 st. Item sinte Katerinen 2 st. Item sinte Anthonijs 2 st. Item den convente van sinte Marien Waerde 10 st. Item den convente van Conincsvelde 10 st. Item te Loesdunen 5 st. Item Reijnsburch 5 st. Item ter Lee 10 st. Ver Steffenijen aldaer 5 st. Item tot haren jaersanghen 20 st. Item vrou Lijsbetten te Conincsvelde 5 st. Item te Naeldtwijc der kercken 5 st. Elcke gheselle aldaer 12 penn. Item den pape in die Liere 5 st. Item een koe die Aernout Lamtiaens zone hevet in huere, gheve ic Lijsbetten tmeesters dochter half, Aechte Willems dochter, Claren ende Ermgaerte van Wassenaer die ander helft. Item heer Heijnric van Monster ende sinen gheselle 5 st. Item heer Heijnric van Tuijnen ende sinen gheselle 5 st. Item heer Janne van Valkenburch 5 st. Item een koe die Mathijs Boudijn Boudijns sone in huer hevet, gheve ic den armen binnen der prochije van den Sande te handen ende beveelse Aleijden van den Woude ende Ermgaerde Pouwels dochter mijnre nichte te verhueren ende iaerlix den armen te versiene als voirscr. staet. Ende dese koe is ghecomen van eenre mijnre nichten Haestgen die mij gaf in aelmissen. Item mijn deken ende mijn oircussen ter formerije ten Jacopmienen te Haerlem. Item heer Arnoud coster van Naeldtwijc 5 st. Item Ermgaerde van Wassenaer mijn corset. Item Ermgaerde Pouwels dochter mijn falije. Item broeder Jan te Haerlem here Gherijts broeder 3 ellen graeus lakens. Item Clarissen kinder die late ic quite allen dat si sculdich sijn ende ghevet hem in rechte testamenten om dat dese dinghen vaste ende stade blivet. So heb ic ghenomen tot mijnen testamentore heer Gherijt mijnre prochijpape, Gherijt Baken, Florijs Addercop ende Jan Jacobs zoen, dat sij wtreyckers sijn des voirghenoemts testament ende betalen van mijnen netste goede van wollen, van weder lammen ende van casen die mij vallen van mijnen scapen te somer tusschen nu ende Voircoter marct. Ende om meerre zekerhede heb ic ghebeden heer Gherijt dat hijt hevet bezeghelt mit sinen zeghel. Ghegeven des woensdaghes te half Aprille int jaer ons heren 1300 drie ende twintich.

Nr. 2 folio 1v. d.d. st. Catharina dag 1346.

Item desen navolghende brief is doer desen voirscr. brief doirsteken ende wel bezeghelt.

In gods name amen. Ic Ermgaerd Pouwels dochter make mijn testament ghesonts lives wetende mijnre vijf sinne ende bi rade mijns prochijpape. Inden eersten gheven ic voir mine ziele ende voir Godelden mijnre moijen ziele een marghen lants die Godelt mijn moije mi in testamenten gaf ende legghet bi noorden der poorten op die Wateringhe ende strecket op die kroke in sulken pachte als si legghet in deser manieren dat die heijlighe gheest meesters van sGravenzande sullen dat lant voir ghenoeemt (anebaen?) na mijnre doot ende reijcken jaerlix wt onser kercke te Zande 2 st. Item den prochijpape 2 st. Item der cappellen tot Onser Vrouwe outaer 2 st. Item der cappellen tot sinte Nijclaes outaer 2 st. Item den Beghijnen te kaesen 2 st. Item den gasthuse 12 penn. Item den coster 2 st. Item heer Pieter costers zone 2 st. tot sinen live so waer hi woent, na sijnre doot te comen opten heijlighen gheest. Item Clemensen, Hughen tgruters dochter 12 penn. tot hare live, na hare doot te comen opten heijlighen gheest. Ende wat lant meer ghelt boven theren pacht, dat sel hebben die heijlighe gheest. Om dat dese dinghe stade ende vast ghehouden worden heb ic Jan Makedor prochijpape sGravenzande om bede wille Ermgaerden bezeghelt dit testament doirsteken mit minen zeghel. Ghegeven op sinte Katrinen dach int jaer ons heren dusent 300 ses ende viertich.

Nr. 3 folio 2 d.d. donderdag na Elf Duizend Maagden dag 1332.

In die name des vaders, des soens ende des heijlighen gheests. Ic Gillis Hadden sone make mijn testament wetende mijnre vijf sinnen ende bi rade mijns prochijpape. Inde eersten gheve ic voir mine siele 10 scelling hollants jaerlike renten ewelike, staende op Pieter Wouter zoens huijs. Daer of sel hebben jaerlicx die kercke 2 st., ter papeliker proven 2 st. Den heijlighen gheest 6 st. Item den prochipape 12 p. Elcken cappellaen 12 p. Den coster 12 p. Item den vier ...maris elc 12 p. Item den Beghinen 6 p. Item den gasthuijs 6 p. Item sinte Martijn 2 st. Item sinte Anthonijs 6 p. Item sinte Katrinen 6 p. Item tot minen jaersaghe 15 p. Item Katrinen kind mijnre dochter ghevet in rechte testamente een pont hollants jaerlike renten op Arnout Woestelants huijs. In deser manieren dat sijt niet vercopen en sullen, van die ene op die ander te erven. Ende waer dat si alle drie sterven sonder gheboorte widder te comen op minen erfnamen. Item voirt bewese ic Aechte minen wive voir dese dertich scelling voirghenoemt, een pont jaerlix op Gherijt Slutens huijs ende achte scellingen jaers op Ockers huijs. Ende voir die twee scellingen die haer ghebreken sel si nemen voir vten ghemenen goede 16 st. Voirt ghevet Aechte minen wive voir wt in rechte testamente haer beste paer cleder ende haren besten caproen. Om dat ic wille dat dit vaste stade blive ende voert ga, so hebbe is ghebeden heer Jan minen prochijpape dat hijt hevet bezeghel mit sinen zeghel. Ghegeven des donredaechs na Elf Dusent Maecheden dach int jaer ons heren 1300 twee ende dertich.

Nr. 4 folio 2v. d.d. woensdag na St. Servaasdag 1340.

In den name des vaders, des soens ende des heijlghe gheests. Ic Dieric Melijs zone make mijn testament welcke mijnre vijff sinne ende bi rade mijns prochiepapen. Inden eersten gheve ic voir mijne ziele ende in rechte aelmissen vier hont lants ewelike staende die ghelegghen sijn after thof na mijnre doot, die zuijtside van mijnen lande. Ende hevet belegghen Pieter Mallant an die zuijtside. Hier of sel hebben die kercke van sGravenzande jaerlix 2 st., die prochijpape 2 st. Item die cappellaen van Onser Vrouwen outaer 12 penn. Item die cappellaen van sinte Nijclaes outaer 12 penn. Item tgasthuijs 2 st. Item die vier oirdene die mijnre broeders van Dordrecht, die Augustine, die Jacopine ende Onser Vrouwen broeders jaerlike 12 penn. sjaers. Item heer Nijclaes den Vlaminc 18 penn. siaers, also langhe als hi levert. Ende na sijnre doet te comen ter papeliker provende int gasthuijs. Dese jaerlike renten sullen vijtreijken die heijlich gheest meesters ende dat voirseijde lant anevaen na mijnre doot. Ende betalen van jare te jare als men mijn jarichtijt doet. Ende wat dat lant meer rentet dan hier voirscreven staet, dat sel die heijlich gheest hebben ter armen behoef. Voort so gheve ic an ghereden ghelde behalve die jaerlike renten eermen ijet van minen goede deelt of wert, inden eerste der kercken 4 st., den prochijpape 5 st. Item heer Arnout 3 st. Heer Jan maector 3 st. Item heer Jacoip maector 2 st. Item den heijlighen gheest 5 st. Item die vier terminaris voirghenoemt jaerlike 2 st. Item heer Nijclaes den Vlaminc 2 st. Item den coster 3 st. Item den Beghinen 2 st. Item sinte Martijn 3 st. Voirt zo heb ic ghegeven bi minen levende live Gherijt minen broeder een morghen lants die ghelegghen is in Noortlant over den dijc after Heijne Hanne zoens ende hevet belegghen an die zuijtside Cop Woestelants. Waert dat sake dat ene ghemene vaert worde over zee, zo soude Gherart mijn broeder een pont hollants van dien lande maken ende voerent selve over zee of dien hijt beveelt voir mijns vaders siele ende voir die mijnne na sijnre doot die bruijcwae van die lande te comen op sinen kinderen. Om dat ic wille dat alle dese voirsz. dinghen stade ende vaste bliven, so heb ic ghebeden heren Aernout van Dordrecht minen prochijpape, dat hi desen brief bezeghele mit sinen segghel. Ende ic Aernout prochijpape te sGravenzande om Dirxs bede wil heb desen brief bezeghel mit minen zegghel. Ghegeven des woensdaechs na sinte Servaes dach int jaer ons heren 1300 ende viertich.

Nr. 5 folio 3 d.d. St. Martijnsdag in de zomer 1348.

In gods name amen. Ic Anezoete, Dirc Melijs zoens weedwij make mijn testament wetende mijnre vijf sinnen ende machtich mijns lichaems ende bi rade als mijns prochijpape Henrick Jansz. van Utrecht. Inden eersten gheve ic ende bespreke voir mijnre sielen in rechter aelmissen vijf hont lants achte roeden mijn eweliken na mijnre doot, ghelegghen sijn after dat hof an die zuijtside vanden vier honden lants daer Dirc Melijsz. sijn jaerlix testament op gheset heeft. Op dit voirscr. testament lant gheve is mijn moederkercke in sGravenzande 2 st. iaers. Den prochijpape 4 st. iaers, mer also langhe als ic leve sel. Ic gheven den prochijpape 12 penn. jaers voir IJmmezoeten mijnre dochter. Ende na mijnre doot sel bliven den prochijpape 4 st. jaers eweliken, staende voirsz. is. Ende hi sel mijn dochter eweliken nomen mit mij inde bedebrief. Voirt den cappellaen voir Onder Vrouwen outaer 12 penn. jaers ende den cappellaen voir sinte Nijclaes 12 penn. jaers. Den gasthuijs 2 st jaers. Voirt den vier oirdenen den Jacopninen, den Augustinen, den Mijnebroederen ende Onser Vrouwen broederen te Haerlem haerlijc 12 penn. jaers. Heren Nijclaes Vlaminc 18 penn. jaers tot suklive na sijnre doot te comen ter papeliker proven mit gasthuijs also verre als daer een pape gheprovent waer. Ende waert dat daer ghien priester in en saghen, dat die heijlighe gheest dese voirsz. 18 penn. sjaers in name totter tijt toe datter een priester in waer. Voer bespreec ic Martijn Cosnoij minen neve op dat voirseijde lant 8 st. siaers als voir mijn onrecht in deser namelic na sinen doot te comen op Jan sinen broeder of

op sinen kinderen. Ende storve Jan Cornoij sonder blikende boort, sel die heijlighe gheest dese 8 st. anvaen ende voirt innemen. Voert bespreec ic den heijlighe gheest van sGravenzande wat dese vijf hont lants meer renten dan dit voirsproken jaerlicx testament loop. Ende daer om sel si hem allen voirscr. jairlix testament van jaer te jaer wtreyken na mijnen doot. Ende waer dat sake dat ic een half jaer luttel mijn of meer storve eer die eerste dach van dese renten voirscr. verscenen ware, so wil ic dat die heijlighe gheest meesters half die renten innemen ende gheven ijghelike na dat hem ghebueren mach. Ende die ander helft wil ic dat ga daer si toe behoert te comen. Ende voirt datmen alle jaer dese jaerlix renten alsoe groot hen allen voirsz. vutreyken als ic hem hier voer besproken hebbe ende dese brieff hout hier voren. Ende so is ijimmer mijn vterste wille gheschiede dat ijement dit voirscr. lant nu of wonnen of den ghenen dien ic dese jaerlix renten besproken hebbe, dat mijn voirsz. testament al gheheel bliven ewelike staende op die helft van tien honden lants, ghelegghen after thof vander noortsiden in te nemen in allen manieren als ic mijn testament voirseijt gheordineert ende gheset hebbe op dese voirsz. vijf honden lants achte roeden min. Ende so bespreec ic heren Nijclase den Ries 12 penn. op dat selve voirsproeken lant ende an ghelde 12 st. Want ic dit voirscr. testament onwederropeliken stade ende vaste houde wil, so heb ic ghebeden eersamen luden ende wisen heren Dirc van Bommel minen prochijpape ende heren Pieter Tolnaer priester, dat si desen brief hebben bezeghelt mit haire zeghelen. Gegeven des vridaechs na sinte Martijns dach in den somer int jaer ons heren 1300 ende acht ende viertich.

Nr. 6 folio 3v. d.d. dinsdag na St. Valentijnsdag 1324.

Allen den ghenen die dese letteren sullen sien of hooren lesen. Ic Florens van Braband ghesonds lives ende machtich mijns sins, gheve voor Jans ziele van Braband mijns vaders ende voer die mine, in rechter aelmossen ewelike staende den heijlighen gheest tot tsGravenzande vijf scelling jaerlix alle jaer te betalen in die herfs zand maict. Ende bewiset intenemene ende verzeeckert op die helft van tien marghen lants van dier zuijtzijde in die ic heb legghende in Zandambocht bezuder der porte. Omdat ic dese dinghe vaste ende scade blive so hebbe ict bezeghelt met mij selves zeghele. Ende om meerre zekerhede hebbe ic ghebeden haren Gheraerde den prochijpape van tsGravenzande dat hijt hevet bezeghelt mit sinen zeghele. Ghegheven des dinxdaghes na sinte Valentijns dach int jaer ons heren 1300 viere ende twintich.

Nr. 7 folio 4 d.d. dinsdag voor St. Bartelmeesdag 1352.

In goeds name amen. Ic Margriete Zeland's machtich mijns lijf ende wetende mijnre vijf sinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Jans van Arnen make mijn testament inden eersten gheve ic ende bespreke anderhalf morghen lants een vierendel hont min tot Cruislande overzee te voeren waneer dat een ghemeen vaert wort, voert so sel gaen alle Goede Vridaghe van desen lande vier achtendel tarwe ende vier paer scoen, alle Sinte Martijns misse den armen te gheven daert alrebest besteet is, ter tijt dat een ghemeen vaer(t) wort. Voert so bespreke ic der kercke vijf st. iaers te gaen van desen voerseiden lande. Ende so wil ic dat Willem mijn zoen dit lant anvaet ende braker ende dit testament vijft reijke als voersch. is ende na Willems doot te comen als Cruijs lant pleghet te doen. Ende dit voirseide lant is ghelegghen an twee wende, streckende vander molen op die kreke. Voert waert dat Willem voirsz. of sijn erfnamen dit testament niet vijft en reijkeden, so soude die heijlighe gheest dat lant an vaen ende dit testament vijft reijcken als voirscreven staet. Ende om dat ic wil dat dit testament vaste ende stede (blive) so hebbe ic ghebeden haren Jan mijn prochipape dat hi desen brief bezegel mit sinen zeghel ende ic haer Jan voirsz. hebbe desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1300 twee ende vijftich des dinxdaghes voir Sinte Bartelmees daghe.

Nr. 8 folio 4 d.d. zondag na Onze Lieve Vrouwendag te halve oogst 1332.

Wij Claijs Jansz. ende Volkeric die brouwer scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat Pieter Woutersz. verliede voir ons dat hi sculdich is Gielijs Haddensz. tien scelling hollants jaerliker renten vrij's ghels ewelike, staende alle jaer te betalen in Onser Vrouwen daghe te half oest, rede ghelt of eijghene pande den derden penning beter diem driven of dreghen mach. Dese voerseide renten hevet Pieter voirsz. versekert ende verwilcoert op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in woent, staende an die zuijtzijde an Godevaerd die snider. Waert dat Pieter voirsz. of sine nacomelingher Gielijse voirsz. of sine nacomelingher ghemoede niet en hadden alle jaer tot sinen vermaninghe mit panden of mit penninghen als voerscreven staet so mochte Gielijs voirsz. of sine nacomelingher huijs ende erve voerghenoemt anevaen over sijn vrij eijghen sonder ijemans weder segghen. Ende Pieter voirseit hevet ghelovet die woninghe te houden in goeden rake ten ware of een ghemene onghewal viele van brande. So soude hijt weder na sinen vermoghen. In kennissen der waerheijt hebbe wi scepenen voerghenoemt bezeghel mit onsen zeghelen ghegeven des sondaghes na Onser Vrouwen dach te half oest in jaer ons heren 1300 twee en dertich.

Nr. 9 folio 4 d.d. dinsdag na uitgaande oogst 1337.

Wij lant scepene van tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Louwerens Jans deckers zone verliede voir ons dat hi sculdich is Diericke van der Rine of den houder der lettere sestien scelling

hollants jaerliker renten vrij's ghel'ts ewelike, staende alle jaer te betalen in Paeschen Zand marct, reede ghelt of eijghen pande als van lanthuijer. Dese voirseide renten so hevet Louwerens voirs. versekert ende verwilcoert op drie morghen lants ende anderhalf hont legghende op Donijsvelt ende hevet belegghen op die noortzide Katherine Matten dochter en Pieter Man op die zuijtzide. In kennisse der waerheijde hebbe wij scepene voirghenoemt bezeghelt mit onsen ghemeen zeghel ghegheven des dinxdaghes na wtgaende oest int jaer ons heren 1300 zeven ende dertich.

Nr. 10 folio 4v. d.d. St. Lucia dag 1312.

Inden naem des vaders ende des zoens ende des heilighen gheestes amen. Ic Glorie beghine wonende te Zande ghesont van lichaeme machtich mijnre reeden ende mine vijf sinnen om mijnre zielen salicheit na raden mijns prochipapen ende ander wiser luden heb ic ghemaect mijn testament in deser manieren. Inden beghinne om enighe meniere te doene inder kerken te sGravenzande na minnen doot, bespreec ic daer den prochipape 6 st. ende den cappellanen die zinghen voir onser Vrouwen ende voir sinte Nicolaus elken 2¼ st. Item der kercken 5 st. Item den heilighen gheest 5 st. Item den coster 12 penn. Item den Predicaren te Haerlem 5 st. ter picancie. Item der Carmeliten aldaer 12 penn. Item den Minnebroederen te Dordrecht 12 penn. Item den Augustinenen aldaer 12 penn. Dese voerghenoemde renten sal men nemen jaerlijcs vanden lande dat ghelegghen is inder prochi te Zande inden Nieuwen lande daer tweder deel Aelwijn daer god die ziele of hebben moete die mijn man was voir sine ziele gaf. Voert die renten die ic te Rijswijc legghende hebbe sal hebben een derdendeel die heilighe gheest in die Haghe te Rijswijc ende te Zande tote dier tijt dat ene ghemene vaert wort. Ende dan salment vercopen ende zenden overzee. Voirt Ghisebrecht totten ziel ende voir die mine, voirt broeder Dirc minen zone dat lant dat Allaert mijn neve onder hevet gheve ic ende bespreke ter Waddinghe. Voert den Predicaren te Haerlem 20 st. Item den Predicaren te Utrecht 5 st. Item te Zericzee den Predicaren 5 st. Broeder Phillipus 5 st. Broeder Nijcolaas van Duvene 5 st. Broeder Arnoude van Reijmeswale 3 st. Broeder Florijs 3 st. Harman van Danske 3 st. Broeder IJsebrande 3 st. Item den Minnebroederen te Dordrecht 5 st. Te Utrecht dien selven broederen also vele. Voert thalve huus int Beghijn hof den convente vanden Beghinen die ander helft. Gheertrude mine niften Dierics suster van der Laen. Voert den bloke van overzee 5 st. Voirt haren bo..den minen viechter 10 st. Haren Michiel 10 st. Florijs Heijnemans zoens kinder £ 1 hem allen. Ogiers kinderen 5 st., Den gasthuse te Zande mijn beste bedde ende tbeste 2 paer slaepplaken ende die beste deken. Al dit ghelt sal men ghelden enen conincx penninc voir achte penninghe ende op dat dit zeker en vast blive heb ic gheset erfe..... crachtinge lude haren Boudijn minen prochipape ende haren Michiel ende broeder Dirc minen zone ende set in horen handen al mijn goet ende ic wil niet dat mijn erfname enighe goet an vaen eer mijn testament betaelt. Voirt so sel ic al mijn cleder in deser voirghenoemder ...serucoers hande ende £ 1 hollants dat si daer mede doen als si minen wille weeten. Ende want ic selve ghenen seghel en hebbe, heb ic ghebeden erachtighen lude den prior vanden Predicaren te Haerlem, haren Bouden ende haren Michiel dat si dit bezeghelen willen mit haren zeghelen. Ghegheven int jaer ons heren 1300 ende 12 in sinte Lucien daghe.

Nr. 11 folio 5 d.d. niet gedateerd.

Allen den ghenen die desen brief sullen zien of horen lesen make ic cond Jan van Arnem prochipape te tsGravenzande dat ic daer over was dair Jacob van Zeelant in sinen lesten live sijn testament besettede op een sticke lants after thof bi oesten der nuer molen. Alle jaer te delen een virendel tarwe op den goeden vridach ende vier paer scoen te gheven tot sinte Martijns misse ende dit sel wtreiken sijn kint of diere een voecht of is. Ende waert dat zake dat dit voirseiden kint storve, so soude dese voirseide tarwe ende dese vier paer scoen wtreijken des kindes erve naem. Ende waet dat sake dat men desen tarwe niet en gave ende dese scoen so soude die heilighe geest meesters dit voernoemde lant an vaen ende desen tarwe ende dese scoen wtreiken alser voirscreven is ende waer dat sake datter wat over desen tarwe ende over dese scoen quaem, dat soude die heijlighe gheest behouden. Ende dit voernoemde lant is een cruijs lant. Ende waer dit voirseide lant vercopen ende varen mit dier ghelde over zee vont so heeft hi prochipaep besproken 2 st. iaerliker renten op een sticke lants dat Pieter Hoofts was ende is gheheten het Oplant. In kennisse der waerheit, so heb ict bezeghelt mit minen zeghel.

Nr. 12 folio 5 d.d.

Akte in het Latijn, betreffende Katrijn van Poel.

Nr. 13 folio 5v. d.d. donderdag na St. Urbanusdag 1322.

Allen den ghenen die dese letteren zellen sien of horen lesen. Wij lantscepenen van tsGravenzande maken cond ende kenlic dat Willaem van Nellensz. voir ons quam ende verliede dat hi sculdich is den heilighe gheest tien scellingen jaerliker renten vrij's ghel'ts, alle iaer te betalen in Voerscoter marct rede ghelt of eijghen pande als van lanthure. Dese rente hevet Willaem voirs. versekert op sijn woninghe ende op dat erve dair si op staet die hi hevet in die Zijtwinde. Ende heeft ghelovet te bewonen te beteren ende niet te arghen maer dat dair ijert arichebrake dat hevet Jan van Nellensz. ghelovet te

voldoene. Ende Willaem hevet ghelovet Janne scadeloes te houdene op dese voirghenoemde woninghe dese voirghenoemde renten sijn ghecoft van dien ghelde dat Claijs ven dierwiven gaf den heilighen gheest bezeghelt mit onsen ghemeen zegeleg hegheven des donredaghes na sinte Urbanis dach int jaer ons heren 1300 ende twee ende twintich.

Nr. 14 folio 5v. d.d. Alle Zielendag 1322.

In die naem gods amen. Ic Claijs die Zeelander wetende mijns sins ende machtich mijns lijf (...) mijns prochipapen hebben ghemaket ende gheset voir mijn ziele tot minen (....) te voeren over zee alst ene ghemene vaert wert vijf hont lants die ic cofte ieghens Willame van Loene ende belegghen hevet die paep op die zuijtzide en Jan Floren soens kinder op die noertside. Ende dese vijf hont lant (...) allen (ingheem..) deelinghe comen na mine doot. Ende beset ende (be....) Janne zone ane te wanen mine doot, te voeren ende te vercopen alst eene ghemene vaert wort tot dier tijt te ghebruken. Waert dat ghebr.... te comen op Heijnric minen zone. Van Heijnric op Willam minen zone ... Willame op Jacob minen zone. Ende voert op den outsten ende op mijn naesten. Ende wie dit voirghenoemde erve onder hevet die sel jaerlix gheven voer minen ziel also langhe alst onghenoot is alle Goede Vridaghe vier achtendel tarwen an brode den armen ende vier paer scoen op sinte Martijns dach inden herfst. Waert dat sake dat si dese aelmisse niet en gaven welchaer dat erve onder hevet op sine voernoemde tijt dat kenlic waer. So souden die heilighe gheest meesters van den Zande, dit voer ghenoomde erve anevaen ende die aelmissen iaerlix gheven als voer saenen staet. Voert besette ic voir mijn ziele toter papelier proven te Zande drie scellingen tsiaers ewelike staende opden westersten camp lants van ses campen in die Corte Zijtwinde. Ende drie scellinghe tsiaers den heilighe gheest te Zande ewelike staende op den camp lants naest den camp voer ghenoomt an die oest zide. Ende dese twee campe lants in gheenre deelinghe te comen ende Heijnric minen zone te ghebruken die renten alle iaer te betalen in die herfst Zant marct na Heijnric te comen opten outsten naest him ende op mijn naesten. Omme dat dit vaste ende stade blive so heb ic ghebeden haren ghe..erde minen prochipape dat hijt hevet bezeghelt mit sinen zeghel. Ghegheven op Alrezielen dach int jair ons heren 1300 twee ende twintich.

Nr. 15 folio 6 d.d. St. Pontiaansdag 1324.

Alle den ghenen die dese letteren sullen zien of horen lesen. Wij lantscepene van tsGravenzande maken kenlic ende oerconde dat Jacob Martijn voir ons quam ende verliede him sculdich wezende zestien scellingen hollants vrij ghelt jaerliker renten ewelike staende die Clarisse Jacob Scinkels dochter, dair god die ziele of hebben moet, gaf in rechter aelmissen voir haer ziel, in deser maniere, dat die prochipape vanden Zande sel hebben elke iaers vijf scellingen, die heilighe gheest aldaer 3 st ende die Beghinen aldaer achte scellingen. Ende dese voirghenoemde rente hevet Jacob versekert ende verwillecord op elftalf hond lants, in sulker mate als si legghen die sestalf hont legghen in Zuijtlant. Ende hevet belegghen op die noirtside Hughe Buijse ende op die zuijtzide Ghisels kinder wt den Niewenlande. Ende vijf hont lants legghen int Noorlant over die kreke bezuijden weghe ende hevet belegghen Gielis Pijl op de noortzide ende Margriet Jacobs moeder voerghenoemt op die zuijtzide. Om dat dese dinghe vaste ende stade blive so hebbe wijt scepene voerghenoemt bezeghelt mit onsen ghemeen zeghel ghegheven op sinte Pontiaens dach. Int jair ons heren 1300 viere ende twintich.

Nr. 16 folio 6 d.d. St. Gregoriusdag 1325.

Alle den ghenen die desen letteren sullen sien of hoeren lesen. Wij lantscepenen van tsGravenzande maken cond ende kenlic dat Willem Claijsz. sculdich is den heilighen gheest tot tsGravenzande een pont hollantsche iaerliker renten ewelike staende alle jaer te betalen in die herst Zande marct mede ghelt of eigghen pande als van lanthuijer. Dese voirseijde renten hevet Willem voirghenoemt versekert ende verwillecord op drie morghen lants die hi cofte ieghen (v..) IJmmen Lambrechts Costers ende ghelegghen sijn in Zuijtlant. In oirconde deser letter hebbe wijt scepene voirghenoemt bezeghelt mit onsen ghemeen zeghele. Ghegheven in Sinte Gregorius daghe int jair ons heren 1300 ende viventwintich.

Nr. 17 folio 6v. d.d. St. Margrieten avond 1326.

Allen den ghenen die dese letteren sullen sien of horen lesen. Wij lants scepene van tsGravenzande maken cond ende kenlic dat heer Gheraerd onse prochipape voir ons quam ende gaf den heilighe geest te tsGravenzande te vrijen eigghen die woninghe mitten erve die ghelegghen is int Noortlant also als hise cofte ieghen Jacob Larken in deser manieren als dat die heilighe gheest meesters wie si sijn sellen wt reijcken broeder Janne van Kulenburch sinen broeder die in Onser Vrouwe ordijn is, also langhe als hi levet, alle jaer dartich scellingen hollantsche, of den houder deser letter tot sulken daghe als men die woninghe verhuijrt vrijis ghelts ten ware oft also vele niet ghelden en mochte, watter of comet dat selmen hun iaerlix wtreyken, tenden siere doot, so sijn die renten des heilich gheests. Omme dat dit vaste ende stade blive, so hebben wijt scepene voirghenoemt bezeghelt mit onsen ghemeen zeghele. Ghegheven in sente Margrieten avond int jair ons heren 1300 ses ende twintich.

Nr. 18 folio 6v. d.d. St. Jacobsdag 1328.

Wij Pieter Malland ende Volkeric die brouwer scepene in tsGravenzande oorconden mit desen letteren dat Pieter Hoerhuijs verliede voir ons dat hi sculdich is den heijlighen geest te tsGravenzande achte scellinghen iaerliker renten vrij's ghel'ts ewelike staende, die sijn moeder gaf voir hair ziele alle iair te betalen te sente Martijns misse. Dese renten voirsz. hevet Pieter voirsz. versekert ende verwilcoort op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in wonet. Waert dat Pieter voirsz. dit voirghenoemde huijs ende erve vrijen woude. Dat mach hi vrijen mit anderen erve dair die prochiepape ende die heilighe geest meesters dunket dat die heilighe gheest zeker an is. In kennisse der wairheide hebbe wijt scepene voirghenoemt bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven in sinte Jacobs daghe int jair ons heren 1300 acht ende twintich.

Nr. 19 folio 6v. d.d. Onser Vrouwen avond 1334.

Ic Nijclaijs Vlaminc priester ende canonic tot sente Marien Waerde make cond allen luden dat ic inden iair ons heren 1357 ghesien hebbe enen brief gans ende gheheel ende wel bezeghelt mit eens eersamens knapen zeghel Gheraerds van Raphorst dair god die ziel of hebben moet, sprekende van woerde te woerde als hier na ghescreven staet. Ic gheraerd van Raphorst make cond ende kenlic alle luden dat ic mit voirstenicheijt ende bi minen levende live ende bij mijns wijfs levende live bij onser beijder wille hebbe ghegheven ene morghen lants ter papeliker proven int gasthuijs tsGravenzande ewelike staende. Welc lant ic cofte ieghen Pieter Oliviers zoen ende is ghelegghen int Nijewelant bij Aernt Gheleijnsz. woninghe ende heeft belegghen op die een zide Hughe Mouwe. Waer dat sake dat een pape gheprovet worde op des heilichs gheests outaer in die kercke van tsGravenzande. Ende maer ene provene toe sette so wilic dat die paep die renten van dien lande voirghenoemt halve op heffe ende die pape wt de gasthuse die ander helfte. Ende so begheer ic dat die papen voir mi ende voir minen wive bidden in haren missen ende in anders haren ghebeden ende voir alle die ghene dair in gegoet of quam. Voert wair dat sake datter gheen paep int gasthuijs en songhe, noch dair in gheprovent en ware, noch voir den heilighe gheest, so wil ic dat die heilich gheest meesters die renten van dien lande in nemen ende delen arme huijszitten of dair si wanen bi horen vijf zinnen daert best besteet si tot dier tijt toe datter ene provene int gasthuijs ghemaect worde of voir den heilighen gheest. Ende om dat ic wille dat alle dese voirscreve dinghe ewelike vast ende scadelike blive. So heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel ghegheven op Onser Vrouwe avond als si te hemel ghevoerde wort int jaer ons heren 1300 vrier ende dertich.

Nr. 20 folio 7 d.d. St. Maria Hemelvaart 1344.

Wij Wouter Woutersz. ende Dideric vanden Rine schepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam haer Jan van Culenburch priester ende gaf den heilighen gheest tot tsGravenzande alsulke lijfrenten alsoe haer Gheraersz. sijn broeder hem ghemaket hadde durende tot sinen live ende na sine doot an die heilighen gheest te bliven. Welcke renten staende sijn op dat huijs ende erve dair Jacob Larke op te wonen plach ende Gheraers oem nu op woent. Ende droech op den heilich gheest meesters toets heilich gheests behoef van tsGravenzande al recht dat hi hadde an dien voirscreven goede ende verliese, dat alle brieve doot sijn die hi daer op sprekende hadde, of noch hebben mochte. Ende dat al dat rechte dat hi daer an hadde vriliken ende gheheeliken des heilighen gheests eigghen is. In kennissen bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven in sinte Marien Magdalenen daghe int jair ons heren dusent drie hondert ende vier ende viertich.

Nr. 21 folio 7 d.d. de andere dag na St. Pietersdag 1342.

Wij Wouter Woutersz. ende Claijs Jansz. scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat meester Dirc die Scermer verliede voir ons dat hi sculdich is Dideric vander Rine of den houder der letteren dertich scellinghe hollantsche jairliker renten vries ghel'ts. Welike staende of alsulke pajment alsoe die here neemt van sinen renten, te betalen die rente tot desen iair die ene helfte toet Alre Heilighen misse naest comende ende die ander helft toot Meije daer naest comende. Toot elken dage reede ghelt of eigghen pande den derden penninc beter diemen driven of dregghen mach ter scepenen pachtinghe voirsz. Ende alsoe voert alle iaer te betalen tot Alre Heilighen misse ende te Meije in alre manieren alsoe voir gescreven staet. Dat heeft meester Dirc voirsz. hem versekert ende verwilcoort op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in woent, staende tusschen Pieter Hoofts huijs op die oestzide ende dair Heijnruc Pouwelsz. in te wonen plach op die westzide. Ende so heeft hi gheloofd te houden dat voirsz. huijs in goeden raken buten Dideric cost vander Rine ende beteren ende niet airghen. Bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven des anders daghes na sinte Pieters dach ingaende oest int jaer ons heren dusent drie hondert ende twee ende viertich.

Nr. 22 folio 7 d.d. 05-03-1351.

Wij lantscepenen van tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam Willaem Heijnrucxz. ende gaf den heilighen gheest van tsGravenzande te vrijen eigghen een half morghen lants die ghelegghen is int Nijewelant op die noortzide van des proest lande van conincs velde dat Costijn Dircxz. nu bewoent. Ende so sel Willaem voirsz. dit lant bruken alsoe langhe als hi levet sonder renten

ende na sinre doot sel die heilighe gheest voirsz. dit lant an vaen. In kennessen bezeghel mit onsen ghemeen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 een ende vijftich vijf daghen in Maerte.

Nr. 23 folio 7v. d.d. vrijdag voor St. Pietersdag Cathedram 1351.

Wij lantscepenen van tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Michiel Hughysz. verliede voir ons dat hi sculdich is den heilighen gheest van tsGravenzande tien scellingen hollants jairliker renten vrijs ghelts ewelike staende, alle jair te betalen in die herftzande marct met alselken ghelde als men dan ghemeenlic mede coep ende overcoopt mede ghelt of eijghen pande den derden penninc beter die beter die men driven of draghen mach ter scepen pachinghe voirsz. Dese voirsz. renten heeft Michiel voirsz. verseken ende verwilcoort op een sticke lants dat ghelghen is biden Vliederbosche ende belegghen heeft Florijs van Brabant op die nortzijde ende Willaem Heijnemansz. op die zuijtzide. Ende so mach Michiel voirsz. dese voirseide renten verlegghen op andren erve biden prochipape ende bi den ghemeen recht van der poorte al dair die heilighe gheest seker an is. Ende so en sel die heilighe gheest niet hebben van desen voirseide renten also langhe als Agniese Jans Florijs dochter leeft. Ende na hare doot sel die heilighe gheest die renten in nemen van jair te jair als voirscreven staet. In kennessen bezeghel mit onsen ghemeen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 een ende vijftich des vridaghes voir sinte Pietersdach Cathedram.

Nr. 24 folio 8 d.d. St. Victors avond 1352.

In goods name amen. Ic Arnt van den Woude machtich mijns lijf ende wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Jans van Arnem, make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke ter papeliker proven die renten van een half hont lants dat ghelegghen is in haer yen hoeve ewelike staende. Voert den heilighen gheest tot tsGravenzande een half hont lants ende een zevendeel van enen honde, alsoe groot ende alsoe cleijne als ict hebbe legghen in Rosendael. Om dat ic wil dat dit testament vaste ende stade blive, soe hebbe ic ghebeden haren Jan minen prochipape dat hi desen brief bezeghel. Ende ic Jan van Arnem prochipape tot tsGravenzande hebbe desen brief bezeghel mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 twee ende vijftich op sinte Victoers avond.

Nr. 25 folio 8 d.d. dinsdag voor St. Bartelmeeday 1352.

In gods name amen. Ic Margriete Zelanders machtich mijns lijfs ende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen make testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke den heilighen gheest tot tsGravenzande een halves morghen lants die ghelegghen is in die Corte Zuijtwinde ende belegghen heeft Willaem van Zeelant op die westzijde ende Lijsbeth Ridders op die oostzijde. Ende van desen lande so bespreke ic ter papeliker proven 2 st. tsairs ewelike staende, om inde bede brief te staen. Ende so sel die heilighe gheest dit lant an vaen tot sinen vrien eijghen ende die twee st. dair of wt reijcken alle jair. Ende om dat ic wil dat dit testamente vaste ende stade blive so hebbe ic ghebeden haren Jan van Aernem dat hi desen brief bezeghel. Ende ic Jan voirsz. hebbe desen brief bezeghel mit minen zeghel om bede wille Margrieten. Ghegheven int jair ons heren 1300 twee ende vijftich des dinxdaghes voir sinte Bertelmees dach.

Nr. 26 folio 8 d.d. St. Pieter en Paulusdag 1352.

In gods name amen. Ic Mouwerijn Zoetgaerden zoen machtich mijns lijfs ende wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Jan van Arnem make mij testament. Item inde eersten gheve is ende bespreke in rechten testamente voir mine ziel den heilighen gheest van tsGravenzande drie scellingen hollants jairs. Voirt der papeliker proven 12 penn. jairs. Den vier terminaris hairlijc 6 penn. iairs. Item den beghinen 12 penn. iairs. Dit voirsz. iairlix testament verseker ic op een halven morghen lants die ghelegghen is in Zeelanders lant ende belegghen heeft Mergriete Zeelander op die noortzijde ende Heijnric die Coster op die zuijtzide. Om dat ic wille dat dit testament vast ende stade blive, so hebbe ic ghebeden haren Jan minen prochipape dat hi desen brief bezeghel. Ende ic Jan van Arnem prochipape van tsGravenzande om bede wille Mouwerijns voirsz. hebbe dese brief bezeghel mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 twee ende vijftich op sinte Pieters ende sente Pouwels dach apostolen.

Nr. 27 folio 8v. d.d. St. Simons avond 1353.

Inden naem gods amen. Wij Bartelmees Jacobsz. ende Lijsbeth mijn wijf machtich onser vijf zinnen ende ghesonts lijfs maken ende ordineren onse testament om salicheit onser zielen in maniere als hier na ghescreven staet. Inden eersten so bespreken wij den heilighen gheest tot tsGravenzande ter armerlude behoef in rechte testamente ende in rechter aelmosse, ene morghen lants luttel min of meer, also als si ghelegghen is bi Pieter Janszoens, streckende vanden Groenen weghe tot anden Oudendijc. Ende heeft belegghen Heijnric Hoochuijs an die noortzijde mit erve ende an die zuijtzide Pieter Jansz. Voort so hebben wi legghende vierdalve hont lants luttel min of meer in Noorlant op die Zandelinghe. Hier op bespreken wij onse prochipape tsGravenzande twee scellingen hollants iairlix ewelike staende ende voir ons te bidden. Ende wat dese voerscr. vierdalff hont meer renten dan twee sc., dat bespreken wi den vier biddende ordenen, den Minnebroeders ende den Augustinen tot

Dordrecht, ende Onser Vrouwen broeders ende den Jacopinen tot Haerlem al ghelike te desen onder hem. Dit voirsz. lant heeft belegghen an die oostzide Heijnric Hoochuijs ende an die westzide Pieter Hoochuijs. Dien eijghendom van al desen voirghenoemde lande gheven wij den heilighen gheest, maer die bruijwaer willen wi behouden tot onser beijder doot toe, onse nooturt of te nemen. Ende willen dat die heilighe gheest meesters dit voirsz. lant na onser beijder doot ane vaen ende die renten iairlijx wt reijken als voiscr. staet. Voort so willen wij dat die heilighe gheest meesters drie wassen kaersen alle iaer barnen tot onser iair ghetiden. Om dat wi willen ende onser beijder vterste wille is dat dit ieghenwoirdighe testamente stade ende vast blive so hebben wij ghebeden enen eersamen man heren Jan van Arnem onse prochipape dat hi dit bezegghen wille mit sinen zeghele. Ende ic Jan prochipape van tsGravenzande voirsz. om bede wille Bertelmees ende Lijsberten sijns wijfs voirghenoemt heb ic desen brief bezegghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 drie ende vijftich op sinte Sijmons et inden avond apostolen.

Nr. 28 folio 9 d.d. St. Agnietendag 1353.

Ic Jan van Aernhem prochipape in tsGravenzande make cond ende kenlic dat Kerstijn Martijns om salicheit haerre zielen beset heeft ende versekert twee achtendel tarwen ewelike staende ende waer te deelen op den Goeden Vridach den armen voir hair ziel. Dese voirsz. tarwe heeft si bewijst op die helfte van vierdalf hont lants legghende int oude lant ende heeft belegghen Willem Hannens zoens zoen ten westeijnde mit leenne, die capelle van Honsel ten oest eijnde mit erve, die kercke van tsGravenzande op die zuitside met erve ende Dirc van den Rijn op die noortside mit erve. Dese voirghenoemde tarwe sel wtreyken alle jare Gheraerd Woestelantsz. ende den armen deelen also langhe als hi leeft ende na sijre doot so sellen die heilich gheest meesters die nu sijn of hier namaels wesen zellen dien tarwe in nemen ende alle jaer deelen als voiscr. staet. In oirconde deser dinc heb ic desen brief gezegghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heeren 1300 drie ende vijftich op sinte Agnieten dach.

Nr. 29 folio 9 d.d. St. Valentijnsdag 1355.

In goets name amen. Ic Katrine Dirc Hoven wetende mijnre vijf sinnen ende bi rade mijns prochipape haren Lubbrechts van Tiele make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke voir mine ziele in rechten testamente een halve morghen lants den heilighen gheest tot tsGravenzande ende een halve morghen lants den heilighen gheest ter Wateringhe. Welke morghen lants ghelegghen is in dat weer dair Pieter haren Jacobs zwagher in woent. Om datic wille dat dit tesament vaste ende stade blive so heb ic ghebeden haren Lubbrecht minen prochipape dat hi desen brief bezeghele. Ende ic Lubbrecht van Tiele prochipape tot tsGravenzande hebbe desen brief bezegghelt om bede wille Katrinen voiscr. Ghegheven in jaer ons heren 1300 vijf ende vijftich op sinte Valentijns dach.

Nr. 30 folio 9 d.d. woensdag na St. Jansdag 1357.

Wij scepenen van Monster oirconden mit desen brieve dat voir ons quam Smeeder Jansz. ende verliede Florijs van der Muur een pont hollants iaers an sulken ghelde dairmen bier ende broot mede coop. Ende dese renten sullen staen op vier morghen lants die Willem Moijtgens kinder waren, die ghelegghen sijn benorden der Wateringhe. Waer dat sake dat dit voiscr. lant niet goet ghenoech en ware voir dese renten voiscr., dat soude Floris verhalen op dat lant dair sijn woninghe op staet, nu ter tijt. Ende dese voiscr. renten mach hi lossen om neghendalf pont hollants pajments binnen thien jaren. Ende lost hijt niet binnen twien naest comende, so sel dat pont iairs op dit lant ewelike bliven staen niet (v..) op te staen. Ende dese rente selmen betalen alle jair tot Valkenborch marc bezegghelt mit onsen ghemenen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 seven ende vijftich des woensdaghes na Jans daghe.

Nr. 31 folio 9v. d.d. St. Victor avond 1359.

In den name gods amen. Ic Jan Pietersz. ende Lijsbeth mijn wijf machtich onser vijf sinnen maken ende ordineren ons testament. Inden eersten so gheven wij den heilighen gheest 8 sc. iairs ewelike staende. Heer Jan Sijmonsz. 2 sc. iairs ende na siere doot comende op den heilighen gheest. Ende heer Dirc Voet 2 sc. iairs ende siere doot comende op den heilighen gheest. Ende den goeds huse 2 sc. iaers. Ende toter papeliker proven 2 sc. iairs. Dit ghelt te betalen in die herst zande marct. In sulken pajment dairmen dan ghemeenlike mede copet. Ende over coper dese voirghenoemde renten bewisen wij op een half morghen lants die ghelegghen is int Noorlant after Heijn Hannes zoens over den dijc. Die belegghen heeft Cop Oestelantsz. an die noortzide ende Willaem Mouwen dochter an die zuijtside. Ende om dat wi willen dat dit voirseide testament staende blive so hebben wi ghebeden enen goeden man haren Jan van Meghen die gheset is in die stede ons prochipapen haren Lubbrecht van Tiel dat hi dit testament bezegghelt mit sinen zeghel. Ende ic Jan van Meghen priester om bede wil Jan ende Lijsbetten so hebbe ic desen brief bezegghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 neghen ende vijftich op sinte Victoers avond.

Nr. 32 folio 9v. d.d. zondag voor St. Victorsdag 1360.

Inden name gods amen. Ic Agniese Jacops dochter (V..den) zoens make ende ordinere machtich ende wetende mijnre zinne mijn testament om oirbair ende nutte mijnre zielen ende mijnre ouder dairt of ghecommen is ende in rechter aelmissen inden eersten so beset ic ende bespreke aan stucce lants dat ghelegghen is inden ambocht vander Wateringhe inden hoec dat Pieter Heijnen zoen onder heeft ende voir eenre merghen ghelegghen is, also cleijn ende also groot alst ghelegghen is. So bespreke ic dat rechte derdendeel dair af den hackgen gheeft tot tsGravenzande dair of op te voeren die renten iaerlicx den ghenen die dair heilich gheestmeesters zijn, mijn iarichtijt alle iair te doen des avonts ter vighelien ende des daghes ter missen mit drie kaersen ende so selle die heilighe gheest meesters den priester gheven 12 penn. ende den coster 6 penn. ende wat dair boven is, dat sel die heilighe gheest op voeren toter armer behoef ende dat sellen si gheven bi den ghenen die mijn naeste bloet sijn. Ende wair oec dat sake dat ijement van minen ernamen hier ieghens segghen wilden, so beset ic dit voirsch. testament sinte Martijn tot Utrecht ieghen ijemans weder segghen. Ende om der meerre zekerhede so heb ic ghebeden eersamen knapen ende besteijsden Hughe Jansz. ende Jacop Hannensz. scepen tot tsGravenzande dat si dit voirsch. testament bezegghen willen. Ende wi Hughe Jansz. ende Jacop Hannensz. om bede wil Agniesen voirsch. hebben wi bezegghelt mit onsen zegghel. Ghegheven int iair ons heren 13 ende 60 des donredaghes voir sinte Victoers daghe.

Nr. 33 folio 10 d.d. 16-02-1360.

Wij lantscepen van tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Hubrecht Gijsbrechtsz. verliede dat hi sculdich is den heilighen gheest tot tsGravenzande een pont hollants iairliker renten. Te betalen alle jair tot Sint Mathijns misse inden winter, mit reden ghelde als men dat mede coep ende overcoep of mit eigghen vanden derden penninc beter diemen daer tot draechen mach ter scepen pachinghe voirsch. Dit voirseide ghelt versekere ende verwilcoert Hubrecht voirsch. op sine woninghe die hi staende heeft in Noortlant ende op neghentien hont lants daer die woninghe opstaet. Welke woninghe ende lant belegghen heeft op die noortzide Hughe backer ende op die zuijtzide Arnt hoir kinder. Om dat dit wair is so heb wi desen brief bezegghelt mit onsen ghemenen zegghel. Ghegheven int iair ons heren 1300 ende tsestich sestien daghe in Februario.

Nr. 34 folio 10 d.d. St. Lucasdag evangelist 1360.

In gods name amen. Ic Agniese, Dirc Coppen Neve wijf machtich mijnre vijf zinnen ende bi rade haren Jan van Meghen mijns papen make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke den heilighe gheest tot tsGravenzande vij scellinghe hollants jairs of vier paer scoen. Dese voirseide renten verseker ic ende verwilcoer op min helft van minen huse ende erve, staende tusschen Cop Oestlants zoens huijs ende Jan Pietersz. ernamen huijs. Om dat dit wair is ende wille dat dit testament vaste ende stade blive, so hebbe ic ghebeden haren Jan van Meghen dat hi desen brief voir mi bezegghen wil. Ende ic Jan van Meghen priester hebbe desen brief bezegghelt om bede van Agniesen voirsch. mit minen zegghel. Ghegheven int iair ons heren 1300 ende tsestich op sinte Lucas dach ewangelister.

Nr. 35 folio 10 d.d. St. Matheusdag evangelist 1360.

In den naem des vaders, des zoens ende des heilighen gheest amen. Ic Willaem Moelnaer machtich mijns lives, wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade haren Jans van Meghen mijnre ziel beware, make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke in rechten testament ende in rechter aelmissen den heilighen gheest tot tsGravenzande een sticke lants tusschen ses marghen ende sestalven, dat ghelegghen is in Hagheambocht an Loesduijnre laen, voir Jan Claes zoens dore ten naesten sloet in manieren als dat die heilighe gheest dair of wt reijcken sel minre vrouwen mijnre moeder twalef pont hollants ghemeens pajments jairlijx, also langhe als si leeft. Voirt van dien selven lande Onser Vrouwen outaer een pont iairs, upt den Hoghen outaer tien scellinghe iaers. Item sinte Nijclaes Outaer tien scellinghe iaers. Item den godshuse tien scellinghe iaeirs. Ende so wanneer minre vrouwen mijnre moeder ghebrect so willic dat Onser Vrouwen outaer hebbe drie pont iairs ende elc outaer voirsch. een pont iaers. Ende dat godshuijs een pont iairs mit dat voirsch. is. Ende so sel Onser Vrouwen cappellaen altoes gaen tot mijnre grave ende hebben mijns memorie. Voert so bespreke ic joncfrouwen Truden ende Sofien minen susteren vijf ende twintich scellinghe hollants goets ghelts die ic hebbe op Godevaerds husinghe ende erve, staende onder den Noorlantschen dijc ende vijftalf hont lants dat ghelegghen is onder de Oude dijc dat Pieter Heilensz. in huijre heeft ende 3½ hont lants luttel min oft meer dat ghelegghen is inde Heen tot hare beijder live te comen, van der eenre op die ander. Ende na haere beijder doot so sellen die vijf ende twintich scellinghen iairs comen op den heiligen gheest te Naeldwijc. Ende die twee sticke lants sellen comen die een helft op dat godshuijs te Naeldwijc ende die ander helft op die canonike aldaer. Voirt so bespreke ic op achte viertel lants luttel min of meer die ic hebbe legghende in dat ambocht van Moerdrecht, vijf ende twintich pont hollants ghemeens pajments toet eenre cappelrien diemen altoes verdienen sel op Onser Vrouwen outaer aldair. Ende so wil ic dat mijn gherechte ernamen ghevers zellen wesen alroes vander cappelrien

voirscr. Voirt so bespreke ic den godshuse, den heilighen gheest ende den prochipape te Moerdrecht, elc tien scellinghe iaers op dat voirscr. lant. Om dat ic wille dat dit testament vaste ende stade blive ende voerganc hebbe, want ijimmer min vterste wille is, so heb ic desen brief selve bezeghelt mit minen zeghel. Ende om der meerre zekerhede wille so hebbe ic ghebeden haren Jan van Meghen minen priester ende mijnre vrouwen mijnre moeder, dat si desen brief mit mi bezeghelen willen. Ende wij Jan van Meghen canonic toet sinte Marien waerde ende Agniese vrouwe van Raephorst hebben desen brief mede bezeghelt om bede wille, Willaem Moelnaers voirscr. mit onsen zeghelen. Ghegheven int jair ons heren 1300 ende tsestich op sinte Matheus dach Elvangelisten.

Nr. 36 folio 10v. d.d. St. Martijns avond in de winter 1360.

Item dese naghescreven brief is een vidimus van dese voer ghescreven brief ende oec wel ghezeghelt.

Kanttekening: Vidimus van Willem Molenaar. Tusschen 6 ende 5½ marghen bruijct Marritgen Pieter Claesz. te Loesdunen.

Wij Jan Sijmonsz. ende Philips Heijnricxz. priesteren maken cond ende kenlic allen luden dat wij ghesien, ghehoert ende ghelesen hebben enen testament brief onghequetst ende onbeulert ende al gheheel an zeghelen ende an lettren wel bezeghelt mit drien zeghelen als haren Jans zeghel van Meghen canonics toot sinte Marien waerde, Willaems Moelnaers zeghel ende vrouwe Agniesen zeghel vrouwe van Raephorst. Sprekende van woerde te woerde als hier na ghescreven staet. Inden nam des vader, des zoens ende des heilighen gheests amen. Ic Willaem Moelnaer machtich mijns lives, wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade haren Jans van Meghen mijnre ziel beware, make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke in rechten testamente ende in rechter aelmissen den heilighen gheest tot tsGravenzande een sticke lants tuschen ses morghen ende sestelve, dat gheleghen is in Haghe ambocht an Loesduijnre laen voir Jan Claes zoens dore ten naesten sloet. In manieren als dat die heilige geest dair of vijtreecken sel mijnre vrouwen mijnre moeder twalef pont hollants ghemeens pajments jairlix, also langhe als si leeft. Voer van dien selven lande Onser Vrouwen outair een pont iairs. Item den Hoghen outaer 10 sch. iairs. Item sinte Nijclaes outaer 10 sch. iairs. Item den godshuse 10 sch. iairs. Ende so wanneer dat mijnre vrouwe mijnre moeder ghebreec, so wil ic dat Onser Vrouwen outair hebbe drie pont iairs. Ende elc outair voirscr. een pont iairs. Ende dat godshuijs een pont iairs mit dat voirscr. is. Ende so sel Onse Vrouwen cappellaen altoes gaen tot minen grave ende hebben mijns memorie. Voert so bespreke ic joncfrouwe Truden ende Sofien minen zusteren vijf ende twintich scellinghe hollants goets ghelts die ic hebbe op Godevaers husinghe ende erve, staende onder den Noortlantschen dijc ende vijftalf hont lants dat gheleghen is onder den Ouden dijc dat Pieter Heilen zoen inhuren heeft. Ende vierdalf hont lants luttel min of meer dat gheleghen is inden Heen tot hare verder live te comen vander eenre op die ander. Ende na haere beijder doot so sellen die vijf ende twintich scellinghe iaers comen op de heilighen gheest te Naeldwijc. Ende die twee sticke lants sellen comen, die een helft op dat godshuijs te Naeldwijc ende die ander helft op die canonike aldair. Voert so bespreke ic op achte viertel lants luttel min of meer, die ic heb legghende in dat ambocht van Moerdrecht vijf et twintich pont hollants ghemeens pajments tot eenre cappelrien die men altoes verdienen sel op Onser Vrouwen outaer aldaer. Ende so wil ic dat mijn gherechte ernamen ghevers sellen wesen altoes vander cappelrien voirscr. Voirt so bespreke ic den godshuse, den heilighen gheests ende den prochipape te Moerdrecht elc 10 scelleng iairs op dit voirscr. lant. Op dat ic wille dat dit testament vaste ende stade blive ende voirganc hebbe want ijimmer mijn vterste wille is, so hebbe ic desen brief selve bezeghelt mit minen zeghel. Ende om der meere zekerhede wille so hebbe ic ghebeden haren Jan van Meghen minen priester ende mijnre vrouwe mijnre moeder dat si desen brief mit mi bezeghelen wille. Ende wi Jan van Meghen canonic toet sinte Marien waerde ende Agniese vrouwe van Raephorst hebbe desen brief mede bezeghelt om bede wille Willaems Moelnaers voirscr. mit onsen zeghelen. Ghegheven int iair ons heren 1300 ende tsestich op sinte Matheus dach Evangelisten. Ende om dat dit waer is so hebbe wi jan ende Philips priesteren voirscr. dit vijtschrift bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven int iair ons heren 1300 tsestich op sinte Martijns avond inden winter.

Nr. 37 folio 11v. d.d. Heilig Kruis avond Assentio 1363.

Inden naem des vaders, des zoens ende des heilighen gheests. Ic Gheertruijt Pieter Mans make mijn testament, wetende mijnre vijf sinnen ende bi raden mijns prochipapen haren Jan van Aernhem. Inden eersten bespreke ic in rechte testamente ende in rechter aelmisse voir mijn ziel ende voir Claijs Hoeschen mijns mans ziele, een sticke lants dat gheleghen is int Oudelant den heilighen gheest, dat gheleghen is op westeiijnde van een sticke lants dat ic besproken hebbe der kerken ende Willaem Jansz. van Risel, dat beleghen heeft op die noortzide Matees Buse ende op die zuijtzide Jan van Risel ende op dat westeiijnde Matees Buse. Ende so sel die heilige gheest alle iair den prochipaep tot tsGravenzande twee sch. vijt reijken van desen voirsz. lande. Ende dit voirscr. testament heb ic ghegheven ende gheve in rechten aelmisse voir mijn ziel ende voir Claijs Hoeschen mijns mans ziele

ende hebt bewijst daert hoert. Ende om dat ic wille ende beghere ende mijn vterste wille is dat dit voirschr. stade ende vaste blive ende ijimmer voertganc hebbe, so heb ic ghebeden enen eersamen man ende enen wisen haren Jan van Arnhem minen prochipape, dat hi desen brief bezeghelen wil om minen wille. Ende ic heer Jan van Aernhem om bede Gheertruijt voirschr. so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 drie ende tsestich op des Heilich Cruijs avont Assentio.

Nr. 38 folio 11v. d.d. zaterdag na St. Thomas dag apostel 1363.

In gods name amen, Ic Aechte Hughemans wetende mijnre vijf sinnen ende bi rade mijns prochipape haren Jans van Aernhem make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke in rechter testamente ende in rechter aelmissen den heilighen gheest tot tsGravenzande 8 sch. iaers op mijn deel vanden lande dat wi hebben int Noortlant ende ghelegghen is after Dirc Busen over den dijc. Om dat is wille dat dit testament vaste ende stede blive, so heb ic ghebeden haren Jan van Arnhem prochipape dat hi desen brief voir mi bezeghele. Ende ic Jan van Aernhem prochipape tot tsGravenzande hebbe desen brief bezeghelt om bede wille Aechten voirschr. mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 drie ende tsestich des saterdaghes na sinte Thomas dach apostels.

Nr. 39 folio 12 d.d. St. Luciadag 1364.

Ic Jan van Aernhem prochiepape in tsGravenzande make kond ende kenlic alle luden dat Gherijt Woestlant ende Beli sijn wijf, machtich hoerslijfs ende witende hoerre vijf sinnen, besetten ende gheven in rechten testament den heilighe gheest van tsGravenzande die helft van vierdalf hont lants die si legghende hebben int Oudelant. Op welck lant Kerstijn Martijns beset heeft voer hair ziel twee achtendel tarwe eweliken staende ende alle iair te delen den armen op ten Goeden Vridach. Ende Willaem Hannen zoensz. belegghen heeft ten west eijnde mit leenne, die capelle van Honsel ten oosteiijnde mit erve, die kercke van tsGravenzande op die suijszide met erve ende Dirc van den Rijn op die noertzide mit erve. Dit voirsz. lant sellen si bruken also langhe als si leven ende na hoerre bijden doot, so sellent die heilighe gheest meesters die nu sijn of namaels wesen zellen, an vaen toet eenen vrien eijghen toet heilighes gheests behoef voirschr. In oirconde des brief heb ic Jan van Aernhem prochipape voirschr. desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 vier ende tsestich op sinte Lucien dach.

Nr. 40 folio 12 d.d. St. Johansdag decollatio 1368.

Inder naem gods amen. Ic Clemeijnse mejster Voppen gheve na Wiven mijne zuster doot, in rechter aelmisse ende in rechten testament vijf st. iairs hollants pajments den heilighen gheest tot tsGravenzande voir mire ouder ziel ende voir der mire. Welc vijf st. voirschr. ic bewise ende verseker op dat huijs dat staet tvijschen Aechten Heijnen ende Jan Wissen zoens huse. Ende om dat ic wil dat dit voirschr. testament vaste ende stade blive so hebbe ic ghebeden heren Jan van Aernhem prochipape toet tsGravenzande dat hi dat voirschr. testament wil bezeghelen mit sinen zeghel. Ende ic heer Jan voirschr. om bede wil Clemeijnsen ende Wiven voirschr. hebbe desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Ghegheven int jair ons heren 1300 acht ende tsestich op sinte Johans dach Decollatio.

Nr. 41 folio 12 d.d. vrijdag na Beloken Pasen 1368.

In den naem gods amen. Wij Heijnric Hoechuijs ende Clarisse mijn wijf machtich ons lijfs ende wtende onser vijf sinnen, maken ende ..dmeren onse testament bi rade ons prochipapen heren Jans van Aernhem. Inden eersten bespreken wi in rechter aelmisse ende in rechten testament om saliche der onser zielen, vier achtendel tarwe te deijlen an brode alle jair als men onse iair ghetide doet. Item der kercke 5 st. iairs. Item den heilighen gheest 5 st. iairs. Item den prochipape 5 st., daer om sullen wi inden bede brief staen. Item den vier paer broeders elke paer 2 st. iairs. Item Onser Vrouwen outair 2 st. iairs. Item sinte Nijclaes outaer 2 st. iairs. Item den beghinen 2 st. iairs. Item den coster 2 st. iairs. Item den stoelmeister 2 st. iairs. Item den anderen ghesellen vanden choer 4 st. iairs, om dat si alle iair vighelie ende misse als men ons iair ghetide doet sellen helpen singhen. Ende wair dat sake dat die prochipape of die cappellanen van desen twien outairen voirsz. of coster of stoelmeister of enich vanden ghesellen die daghelix pleghen te choer te gaen, niet en quamen ende holpen singhen vighelie ende misse alle iair als men ons iairghetide dese, so soude die hei(li)ghe gheest mejsters op nemen die renten totter armer behoef voir den ghenen dire ghebrake. Item elken heilighen gheest mejster die nu sien of namaels wesen sullen 2 st. iairs, om dat si alle iair over ons deilen sullen. Ende voirt so sullen die heilighe gheest mejsters alle iair vijtreijken dese voirschr. iairlixen renten opten selven dac(h) als men ons iairghetide doet. Dese voirseide renten versekeren wij op acht hont lants luttel meer of min, legghende op Nickers Wael ende Hughe Hoechuijsz. in huren heeft. Ende op vijf hont lants luttel meer of min, legghende int Oudelant bi heren Dirx van Raephorst, tvischen der creken ende den poel ende heeft belegghen die abt van sinte Marien Waerde op die zuijszide. Welc lant Jan Buse in huren heeft. Ende om dat wi willen dat dit voirscreven testament vaste ende stade blive, so hebben wi ghebeden eersamen luden ende wisen heren Jan Sijmonsz. provisoer ende deken van

Rijnlant ende heren Jan van Aernhem onsen prochipape dat si dit voirghenoemde testament willen bezeghelen mit haren zeghelen. Ende wij Jan Sijmonsz. ende Jan van Aernhem priesteren voiscr. om bede wil Heijnrix ende Clarissen voirsz. hebben desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven int jair ons heren 1300 acht ende tsestich des vridaghes na Beloken Paeschen.

Item desen renten zijn ofgelost inden jair 1473 ende worden betaelt ende gerekent voordien penningh 22 ende die gelden dair of gecomen zijn weder beleijt als men vinden sal hier after in dat blat. Aldus geteijckent.

Nr. 42 folio 12v. d.d. St. Simon en Juden avond apostelen 1369.

Inden name des vaders, des zoens ende des heilighen gheests amen. Ic Gherijt Mont ende Margriete mijn wijf ende Dirc onser bejder zoen ghesont ende machtich ons lives ende wetende onse vijf zinnen, gaende ende staende maken ende ordineren ons testament inder eeren gods ende in salicheden van onser zielen bi rade ons prochipapen heren Jan van Aernhem. Inden eersten so bespreken wij den heilighen gheest van tsGravenzande in gherechter aelmissen ende in gherechten testament toter armer behoef tien scellinck hollants iairliker renten ewelike, staende te betalen alle iaer tot herft zande marct binnen staende cruse, mit alsulken ghelde als men dan ghemeenlike mede coop ende overcoept. Ende so versekeren wi dese voirsz. renten op anderhalf hont lants die ghelegghen sijn in Teijlinge binnen den ouden lande. Ende heeft belegghen an die noortzide mit eigghen erve Jan Buse Iacopsz. ende an die zuijtzide mit eigghen erve Bartelmees Allaertsz. Ende so wanneer enich stervet van ons drien, so sel die heilighe gheest sijn derdendeel van dese renten op varen ten naeste daghe. Want wi willen ende begheren dat dit voirsz. testament caste ende ghestade blive, so hebbe wi ghebede enen eersamighen man heren Jan van Aernhem priester ende prochipape te tsGravenzande dat hi desen brief bezeghelen wil mit sinen zeghel. Ende ic Jan van Aernhem priester voirsz. om bede Gherijts, Margrieten ende Dircx voirsz., so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Ghegheven int iair ons heren 1300 neghen ende tsestich op sinte Sijmon ende Juden avond apostelen.

Nr. 43 folio 13 d.d. St. Agnieten dag 1369.

Inden naem gods amen. Ic Jacop IJsbrantsz. make ende ordimeer mijn testament bi rade mijns prochipapen haren Jans van Aernhem. Inden eerste so bespreke ic voir mijn ziele voir Katrinen mijns wijfs ziele ende voir IJsebrant mijns zoens ziele vier ende twintich scellingen iairs den armen te deijlen, alle iair op den Goeden Vridach op vier hont lants die ghelegghen sijn onder Hughe Pouwels zoens huse an die noortside. Item den heilighen gheest meijsters te tsGravenzande twee sc. iairs, dat si die ghelt in nemen sullen ende deijlen. Item der kercken 10 sc. Item Onser Vrouwen 10 sc. Item die heilighen gheest 10 sc. Item den prochipape 10 groot. Item den cappellaen 5 sc. Item sinte Martijn 10 sc. Item elken paer broeders 2 sc. Ende om dat ic wille dat dit testament vast ende ghestade blive so heb ic ghebeden enen eersamen ende enen wisen man haren Jan van Aernhem, dat hi dit testament bezeghelen wille. Ende ic heer Jan voirsz. om bede Jacobs wille voirsz. heb ic desen brief bezeghelt mit minen zegel. Ghegheven int iair ons heren 1300 neghen ende tsestich op sinte Agnieten dag.

Nr. 44 folio 13 d.d. (dins)dag na dertiendagen 1373.

Ic Jan van Aernhem prochipape in tsGravenzande oerconde mit desen brieve dat voir mi quam Florijs Hughesz. ende verliede dat hi vijtreijken sel den heilighen gheest tot tsGravenzande ter armer behoef een vierendel tarwes goet comans goet, alle iair ter goeder tijt op den Goeden Vridach, den armen te deijlen ewelike staende dese voirsz. tarwe heeft Florijs voirsz. verzekert ende verwilcoert op een half morghen lants luttel min of meer, die ghelegghen is bi oesten der groter molen ende belegghen heeft op die noortzide Gherijt Tijemansz. ende Willaem van Zeelant op die zuijtzide. Welc lant sijn ouders daer toegheset hebbe. Ende waert dat Florijs desen tarwe alle iaer niet en gawe als voirsz. is, so soude die heilighe gheest meijsters ter armer behoef dit lant anvaen sonder ijemans wedersegghen. Ende reijcken den tarwe vijf iairlicx als voiscr. is. In kennissen der waerheit bezeghelt mit minen zeghel. Int iair ons heren 1300 drie ende tseventich des (dins)daghes na Dertendaghe.

Nr. 45 folio 13v. d.d. maandag na St. Geroensdag 1378.

Wij Heijnric Volkerijcxz. ende Hughe Jacobsz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Hildegont Gherijts dochter mit haer voechts hant verliede voir ons dat si sculdich is Alinen, Jan Gherijtsz. wedue tien scellingen hollants iairliker renten eweliken durende, te betalen alle iair tot Kersavont mit sulken ghelde als men dan ghemeenlic mede coop en overcoep rede ghelt of eigghen pande den derden penninc beter die men driven of draghen mach ter scepen pachinghe voiscr. Ende dit voiscr. ghelt verzekert ende verwilcoert Hildegont voirsz. op hoir huijs ende erve dair si nu ter tijt in woent, staende tusschen Hughe Almensz. huse ende erve op die een zide ende Jan Claijsz. huijs ende erve op die ander zide. In kennisse der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1300 acht ende tseventich des manendaghes na sinte Geroens daghe.

Nr. 46 folio 13v. d.d. dinsdag na St. Aechten dag.

Ic Sijmon Willem Heijensz. doe cond allen luden dat ic vercoft hebbe Gherijt van Delf een half morgen lants dat ghelegghen is int Niewelant inden ambocht van de Zande ende belegghen heeft op die

noortzide Alijt Dircx dochter, op die zuijt zide Hughe Sproncx., op dat west eijnde die Maesdijc ende op dat oost eijnde die Groene wech. Voert so belove ic Gherijt dit lant te waren tien jair lanc. Ende waert dat Gherijt binner dier tijt van desen lande enighe scade of quame, dien belove is hem op te rechten, scade mit den hoeft ghelde. Om dat dit wair is so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1300 vier ende tachtich des dinsdaghes na sinte Aechten dach.

Nr. 47 folio 13v. d.d. 04-07-1380.

Wij Lauwer Mattael ende Hughe Fijensz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Jan Buse Jacobsz. verliede voir ons dat hi sculdich is Katrinen van der Hoern viertich scellingen hollants iairliker renten eweliken durende. Te betalen alle iair tot Meije daghe mit alsulken ghelde als men dan ghemeenlic mede coep ende overcoept, rede ghelt of eijghen pande, den derden penninc beter die men driven of draghen mach ter scepen pachinghe voirsr. Dit voirseide ghelt versekert ende verwilcoert Jan voirsz. op sijn husinghe ende erve dair hi nu ter tijt in woent, staende an die Corte strate twisschen Gherijt Hughesz. huijs ende Gherijt Mont huijs. In kenniessen bezeghelt mit onsen zeghelen int jair ons heren 1300 ende tachtich opten vierden dach in Julio.

Nr. 48 folio 13v. d.d. dinsdag na St. Bartholomeusdag 1381.

Wij Claes Omloep ende Harper Odziersz. scepenen int tsGravenzande orconden mit desen letteren dat Jan van Duren verliede voir ons dat hi schuldich is Witte Claijs een pont hollants iairliker renten ewelicken durende. Te betalen alle iair tot Kersavont mit alselken ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, rede ghelt of eijghen pande den derde penninc beter die men driven of draghen mach ter scepen pachtingen voirsz. Dit voirsr. ghelt versekert ende verwilcoert Jan voirsz. op sijn huijs ende erve dat hi nu ter tijt staende heeft twisschen Jan barbiers huijs ende Dammaes sGraven huijs. In kennisen der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen int jair ons heren 1300 een ende tachtich tdxndaghes na sinte Bartelmees daghe.

Nr. 49 folio 14 d.d. woensdag na St. Mathijsdach apostel 1382.

Wij Jan van der Strate ende Herper Odziersz. scepenen inb tsGravenzande orconde mit desen letteren dat voir ons quamen Jacob Gherijts zoens erfnamen ende voir den ghemeenen rechte ende gaven over den heilighen gheest meijsters van tsGravenzande ter armer behoef, desen doirsteken brief tot ewliken daghen, inhoudende een pont hollants iairs pajments, sprekende op Pieter Louwen zoens huijs ende erve. In alle manieren als die brief hout als in eenre beteringhe van eenen anderen brieve bi consent ons prochipapen haren Aernt van Diest ende ons ghemeens rechts voirsr. In kennissen der waerheit hebben wi desen brief bezeghelt dor den anderen brief ghesteken mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1300 twee ende tachtich des woensdaghes na sinte Mathijsdach apostels. Dese voerseide brief is ghesteken doer dese naghescreven brief ende wel bezeghelt.

Nr. 50 folio 14 d.d. 11-04-1380.

Wij Williaem Volkericz. ende Jacob Jansz. scepenen in tsGravenzande orconden mit desen letteren dat Pieter Louwes. verlide voir ons dat hi sculdich is Jacob Gherijtsz. een pont hollants jairliker renten eweliken durende, te betalen alle iair tot Valkenborgher marct, maer selker ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, rede ghelt of eijghen pande den derden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachinghe voirsz.. Dit voirnoemde ghelt versekert ende verwilcoert Pieter voirsz. op sijn huijs ende erve dair hi nu ter tijt in woont, staende an die Langhe straet twisschen Jan Masocs zoens huijs ende Lauwer Mattaels husinghe. In kennissen der wairheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1300 ende tachtich opten elfsten dach in April.

Nr. 51 folio 14 d.d. St. Mathijns avond tranlatio 1382.

Inden name gods amen. Ic Katrijn, Pieter Hughensz. wijf make ende ordonneer mijn testament om salicheden mijnre zielen. Inden eersten so bespreec ic den heilighen gheest tsGravenzande een merghen lants van de beste landen al daers meest te samen leit, in deser manieren dat si over mi deilen sullen vier achtendel tarwen, alle iair op mij iair ghetide. Ende elken paer broeders vanden vijf paren, elken paer twalif penninghe iairs. Item Claren mine suster een merghen lants vander besten daer naest onder haren kinderen. Waer dat sake dat Clair mijn suster of hare kinder storven sonder wittachtich gheboert, so soude die merghen lants wedercomen op mijn rechte erfgenamen. Item der kercke 20 sc., dair om wil ic in die kercke legghen. Item Pieter minen man die beste coe ende dien heijnst. Item Pieter minen man dat beste bedde, twie de best deeken, twie paer slaepplaken, twie die beste oercussen ende dat beste scrijen. Item Willaem Jansz. minen oem die ander coe, dair ieghens sel Pieter mijn man nemen een vaerse. Item mijn oem Willaems dochter minen brunen widen rocke. Item Claren mijnre suster enen mengden widen roc half mijn vijftich ende dat beste span. Item sullen mijnre niften minen brunen gort rocke ende enen roden gort rocke ende mijn groen heuijcke. Item den prochipaep 10 sc. Item haren Willaem Moedel 5 sc. Item den coster 5 sc. Item Kerstant minen oem den besten gouden rijnc. Item haren Jan van der Straet 5 sc. Item haren Hughen Masor 10 sc. Item haren Boudijn 5 sc. Item haren Philips 5 sc. Item minen oem Cloret 40 sc. Item Clemeijnsen Kerstans den besten gouden rijnc naest haren man een suveren cruijs ende drie pont minen iaersanc mede te

houden. Item Pieter minen man een sulveren scael, drie sulveren lepelen jehghens die ringhe ende die sulveren spannen. Item Marikijn Hughe dochter 1 sulveren lepel. Item Lijsbeth Jacobs 1 sulveren lepel. Item 1 sulveren lepel. Item Balten mijnre zuster minen sulveren riem waer dat saec dat sijs niet draeghen en most so soudmen dat selver of breken ende ghevet der kercken. Item Margrieten Florijs Busen 1 sulveren lepel. Item Lijsbeth Mulots 1 sulveren lepel. Item Haeskijn Florijs 1 sulveren span. Item Duwaren Dircx Maeslants 1 sulveren span. Item Belien Jacob Jansz. minen beste came pels. Item minen joncwive minen roden widen rocke. Item Aechten Philips Goedens zoens 1 grof slaepplaken. Item Fien Jan Volkenaers zoens dochter een slaepplaken. Waer dat sake dat mijn erfnamen dit testament weder segghen willen, so wil ic dat die kerc meijsters ende die heilighe gheest meijster dit testament an vaen ende helfte meer dair toe van minen goede. In kennis der waerheit heb ic Willem Moedel priester desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1300 twee ende tachtich op sinte Martijns avond translatio.

Nr. 52 folio 14v. d.d. Onze Vrouwen avond conceptio 1388.

ic Kerstant van der Rijn doe cond allen luden dat ic vercoft hebbe Aliden Dircx dochter ende IJmmen hare zuster seven hont lants luttel min of meer ende ghelegghen is inden ambocht van tsGravenzande voir Willaem Willaem zoens ende belegghen heeft op die zuijtzijs Onser Vrouwen cappellaen van tsGravenzande ende op die noortzijs Willaem Zulwincs erfnamen. Welc lant ic hem ware tot eweliken daghen. Ende waert dat hem daer scade of hinder of quame, dat love ic hem op te rechten voir mi ende voir mine nacomelinghe hem ende hare nacomelinghers. Ende van desen lande belie ic mi betaelt te wesen die lesten penninc mitten eersten. Om dit wair is so hebbe ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel int jair ons heren 1300 acht ende tachtich op Onser Vrouwen avond conceptio.

Nr. 53 folio 15 d.d. St. Margrietdag 1388.

Wij lantscepenen van tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Hughe Claijs Poelmans zoens verliede voir ons dat hi sculdich is Gherijt Florijsz. vier pont hollants jaerliker renten ewliken staende alle jair te betalen tot Kersavond mit selken ghelde als men dan ghemeenlic meede coep ende overcoept reede ghelt of eijghen pande, den derden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachtinghe voirsz. Dese voirseide renten heeft Hughe voirsz. versekert ende verwilcoert op sijn huijs daer hi nu in woent ende op anderhalf marghen lants dat ghelegghen is in Noortlant tusschen die Neke ende die werff. Ende belegghen heeft op die noortzijs Bertelmees Sijmons. ende op die zuijtzijs Jan van der Hoerne. In kennessen der wairheit bezeghelt mit onsen zeghele. Int jair ons heren 1300 acht ende tachtich op sinte Margrieten dach.

Nr. 54 folio 15 d.d. St. Odulf avond 1389.

Inden naem gods amen. Wij Harnout Claijsz. ende Beatrijs mijn wijf maken ons testament, machtich ons lijf werende onser vijf zinnen ende bi rade ons prochipapen haren Jans van Beesde. Inden eersten gheven wij ende bespreken in rechten testament ende in rechter aelmissen den heilighen gheest tot tsGravenzande ander halve merghen lants luttel min of meer dat ghelegghen is int Nijewelant twisschen den Ouden dijc ende die wateringhe. Ende belegghen heeft op die een zide die heilighe gheest ende op die ander zide Jan Ommeloeps kinder. In deser manieren dat si dat lant zellen bruken toet haren beijder live toe ende welc van hem beijden langheste leeft, die sel dat lant bruken ende aenvanghen toet sijnre doot toe ende sel over den anderen deelen alle iair op sijn iarichtide brode van twee penninghen. Ende na onser beijder doot so sel die heilighe gheest dit lant aenvan ende deelen over ons beijden tot eweliken dachen alle iair broden van twee penninghen op dat eerste iarichtijt dair die eerste van ons beijden op storft. Ende so sellen die heilighe gheest meijsters hebben van desen lande alle iair elc twee groot om dat si den arbeit doen. Omdat wi willen dat dit testament vaste ende stade blive, so hebben wij ghebeden haren Jan van Beesde onsen prochipape dat hi desen brief van ons bezeghelen wil. Ende ic Jan van Beesde prochipape van tsGravenzande hebbe desen brief bezeghelt om bede wille Harnouts ende Beatrijs sijns wijf voirscr. mit minen zeghel. Int jair ons heren 1300 neghen ende tachtich op sinte Odulfs avond.

Nr. 55 folio 15v. d.d. St. Gillisdag 1389.

Wij Jan van der Strate ende Hectoer Jacobsz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Kerstant van der Rijn verliede voir ons dat hi vercoft heeft den heilighe gheest toet tsGravenzande dese vijf scellingen hollants jairliker renten die hem an ghestorven sijn van Dirc van den Rijn sinen vader. Ende hem Jan Savelaer versekert heeft op sijn huijs ende op sijn erve in desen ouden brieve. Welke renten voirscr. die heilighe gheest meijsters an nemen sellen totes heilighes gheests behoef voir die vier scellingen iaors die op dat huijs plaghen te staen dat nu ter tijt Pieter Telders is te betalen tot selken daghen ende mit selken ghelde als die oude brief hout. In kennessen der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen doer den ouden brief ghesteken. Int iair ons heren 1300 neghen ende tachtich op sinte Gillijs dach.

Dese voirseide brief is ghesteken doer dese na ghescreven brief ende wel bezeghelt.

Nr. 56 folio 15v. d.d. St. Willibrordusdag 1344.

Wij Willaem vander Hofdijc ende Ghisebrecht Hubrechtsz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Jan Scivelaer voir ons quam ende verliede dat hi vercoft hevet Dideric van den Rijn vijf scellingen hollants jairliker renten vrijs ghelts ewelike staende, alle iair te betalen binnen der herft zandemarct in goeden pajmente mit ghelde of mit panden den derden penninc beter diemen daermede of draghen mach ter scepen pachinghe voirsz. Ende dese voirsz. renten hevet Jan voersz. versekert ende verwilcoert Dideric voirnoemt op sijn huijs ende op sijn erve, staende tusschen Claijs huse vter Koken ende ende Claijs tSoels huse. Ende so loeft Jan voirnoemt dit voirseide huijs te beteren ende niet te erghen buten Dideric cost vanden Rijn ende in goeden rake te houden. In kennessen bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven int jair ons heren 1300 vier ende viertich op sinte Willebroerts dach.

Nr. 57 folio 15v. d.d. 11-04-1390.

Wij Jan van der Strate ende Herper Odziersz. scepenen tsGravenzande oerconde mit desen letteren dat Hughe Jansz. verliede voir ons dat hi sculdich is Sijmon Jansz. vijftich scellingen hollants iairliker renten eweliken staende alle iair te betalen tot Onser Vrouwen Lichtmisse met selken ghelt als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, reed ghelt of eijghen pande den derden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachinghe voirsz. Dese voersz. renten heeft Hughe voirsz. versekert ende verwilcoert op sijn erve dat hi legghende heeft after sijn huijs over den wech ghemeender voer mit Aechten sijre zuster ende mit Huijghen Barvoet sinen neve. Ende waer dat daer enich ghebrec an waer dat versekert Hughe voert op sijn huijs ende op sijn huijs erve daer hi nu in woent, staende an die Langhe strate tusschen Florijs Poels huijs ende Jan Maeslantsz. kamer. In kennessen bezeghelt mit onsen zeghelen. Int iair ons heren 1300 ende tneghentich elf daghe in Aprille.

Nr. 58 folio 16 d.d. St. Pontiaansdag 1393.

In gods naem amen. Ic Alijd Dirxs dochter machtich mijnre vijf zinnen bij mij gaen bi minen staen ende bi raden mijns prochipape haren Aernts van Diest, make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke in rechter testament ende in rechter aelmissen den heilighen gheest tot tsGravenzande een morghen lants luttel meer, welc lant ghelegghen is benoerden Heijnen werve ende Zuwaerts kinder, belegghen hebbende op die noortzide in deser manieren als dat die heilighe gheest meijsters dit lant an vaen sellen na mi(n)re doot ende sellen deelen alle iair op sinte Niclaes avond over IJmme mi(n)re suster ziele ende over mijn ziel den armen broden van twee penninghen. Voert sellen die heilighe gheest meijsters alle jair van desen lande vuyt reijken den prochipape twee st. Item den armen beghinen inder (fo..merien) drie st. Ende dat convent vanden beghijnen 2 st. tsiairs. Om dat ic wille dat dit testamente stade ende vaste blive, so heb ic ghebeden haren Aernt van Diest minen prochipape dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende ic Aernt van Diest prochipape van tsGravenzande hebbe desen brief bezeghelt om bede wil Aleiden Dircs dochter voirscreven mit minen zeghel. Int iair ons heren 1300 drie ende tnegentich op sinte Ponsekijns dach.

Nr. 59 folio 16 d.d. St. Pieter en Pouwels apostelen avond 1395.

Wij Willaem Lauwersz. ende Claijs Claijsz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Katrijn Dammaes tsGraven wedue mit haers voechts hant verliede voir ons dat si sculdich is den heilighen gheest van tsGravenzande een pont hollants iairliker renten ewelike staende alle iair te betalen tot Paeschen zanzemarct, mit selken ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, rede ghelt of eijghen pande den dorden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachinghe voirsz. Dese voirsz. rente heeft Katrijn voirsz. versekert ende verwilcoert op haer huijs ende op haer erve, staende op die zuijtzide vanden Marctvelde twisschen Margrieten Jan Boudijns weduen huijs ende Aliden Jan (.....arsz.) weduen huijs. In kennissen der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Int iair ons heren 1300 vijf ende tnegentich op sinte Pieter ende sinte Pouwels apostelen avond.

Nr. 60 folio 16v. d.d. 1395.

Akte in het Latijn betreffende Heijnrick Karstantsz.

Nr. 61 folio 16v. d.d.

Nog een latijnse akte.

Nr. 62 folio 17 d.d. Maandag na Onze Lieve Vrouwendag 1328.

Wij Wouter Woutersz. ende Volkeric die brouwer scepenen in tsGravenzande orconden mit desen letteren dat Pieter Gheraersdijnsz. verliede voir ons dat hi sculdich is Verlizen Heijnric Goetmansz. of den houder deser letter, tien scellingen hollants iairliker renten. Vrijs ghelts ewelike staende alle iair te betalen in Paeschen Zandmarct reede ghelt of eijghen pande den derden penninc beter. Dese renten voirsz. hevet Pieter versekert ende verwilcoert op dat een huijs ende op dat erve dien huijse toe behoert dair hi nu in wonet, staende op die noortzide an Aelbrecht den Coning. Waert dat Verlizen of den houder deser letter dair ijjet an gebrake, dat sellen si voert verhalen an sijn ander goet. In

kennissen der waerheit hebbe wij scepenen voergenoemt, bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven des manen daghes na Onser Vrouwen dach in die Vasten int iair ons heren 1300 acht ende twintich.

Nr. 63 folio 17 d.d. zondag na Meidag 1386.

Wij Tieriaen van der Strate ende Hughe Jansz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat wi ghesien ende ghehoert hebben twee brieve wel bezeghelt onghequest ende onbevlect an zeghelen ende an letteren, sprekende van woerde te woerde als hier na ghescreven staet. Dair die een brief aldus hout: Wij Bertelmees Allaertsz. ende Heijnric Cleijmansz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Diedaert Vranckensz. verliede voir ons dat hi sculdich is Hugheman Jansz. een pont hollants jaerliker renten eweliken, staende te betalen alle jair tot Kersavond met selken ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept reede ghelt of eijghen pande den derden penninc beter driven of draghen mach ter scepen pachtinghe voirsz. Dese voirsz. renten versekert hi hem op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in woent op die vaert ende Heijnrics verwers plach te wesen voerscr. loeft Diedaert dat huijs in goeden raken te houden, te beteren ende niet te erghen. Om dat dit waer is so hebben wi dese brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven int jair ons heren 1300 vier ende tsestich tien daghe in Decembar. Ende die ander brief hout al dus: Wij Bertelmees Allaertsz. ende Tiriaen vander Strate scepenen in tsGravenzande oerconde mit desen letteren dat Diedaert Vranckensz. verliede voir ons dat hi sculdich is Hugheman Jansz. een pont hollants iairliker renten ewelike staende alle iair te betalen tot Meije mit alselken ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, reede ghelt of eijghen pande den derden penninc beter die men driven of draghen mach ter scepen pachtingen voirsz. Dese voirsz. renten heeft Diedaert voirsz. versekert ende verwilcoert op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in woent, staende op die vaert. In kennissen der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Ghegheven int jair ons heren 1300 zeven ende tsestich des manendaghes na sinte Ambrosius dach. Welke brieve voirsz. dair na beulert ende ghequest worden inder stede scrien. Dair om hebben wi hem desen brief ghegheven dese renten mede in te winnen bi rade des ghemeens gherechts die die brieve nu ter tijt also vonden. Om dat dit wair is so hebben wi desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Int iair ons heren 1300 ses ende tachtich des sonnendaghes na Meijen daghe.

Nr. 64 folio 17v. d.d. de andere dag na St Martijns dag translatio 1398.

Inden naem gods amen. Wij Claijs Claijsz. ende Wiven mijn wijf wetende onser zinnen ende machtich ons lives bi rade ons prochipapen haren Aernts van Diest canonic tot sinte Marien Waerde maken ende ordineren ons testament. Inden eersten so bespreken wij den heijlighen gheest een morghe lants luttel min of meer die gheleghe is int Zeelanders lant. Ende heeft beleghe op die noortzide Boudijn Williaemsz. ende Marijtghe Hughens dochter ende op die zuijtzide die Langhe Marghe ende Boudijn Williaemsz. Ende hier of bespreken wi te scijlen voir onser beijder ziel ende voir Claijs voirsz. moeders ziele, alle iair opten dach dair die eerst van ons beijden op stervet, den prochipape 12 penn. ende den twee heilighe gheest meijsters elcx 12 penn. alle iairlike renten. Ende op dit voirsz. lant heeft die kercke 4 st. iairs, Onser Vrouwen outaer 2 st. iairs ende sinter Clais outaer 2 st. iairs. Ende so wanneer onser een stervet soe sal die heilighe gheest dit voirsz. lant an tasten ende deelen als besproken is. Om dat wi willen dat dit testament stade ende vast blive, so heb ic Claijs voirsz. desen brief voir ons beide bezeghelt. Ende op dat dit te vaster ende te sekerre bliven sel, so hebben wi ghebeden haren Aernt voergenoemt dat hi desen brief mede bezeghelen wille. Ende ic Aernt van Diest canonic prochipape tot tsGravenzande om bede Claijs ende Wiven sijns wijfs hebbe desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int iair ons heren 1300 acht ende tnegentich des anders daghes na sinte Martijns daghe translatio.

Nr. 65 folio 17v. d.d. 05-02-1400.

In gods name amen. Ic Gheertruijt Jacobs Aerntsz. dochter machtich mijns lijfs ende wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Aernts van Diest, make mijn testament. Inden eersten gheve ic ende bespreke den heilighen gheest tot tsGravenzande in rechten testament ende in rechten aelmissen ende in oerbaer mijnre zielen tie scellingen iaers, ghemeens pajments ewelicken staende na mijnre doot alle iair te betalen alst mijn iaer ghande is. Dese voirsz. renten verseker ic den heilighen gheest voirsz. op mijn kamer dair ic nu in woen, staende in die steghe bi die kercke hove an Aernt Florijsz. camer. Om dat ic wille dat dit testament vaste ende stade blive, so heb ic haren Aernt van Diest minen prochipape ghebeden dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende ic Aernt van Diest prochipape tot tsGravenzande hebbe desen brief bezeghelt om bede wille Gheertruden voirsz. mit minen zeghele. Ghegheven int jair ons heren 1400 op sinte Aechte dach.

Nr. 66 folio 18 d.d. Onze Vrouwendag Purifocatio 1391.

In den naem des vaders des soens ende des heilighe gheests. Ic Gheertruijt Pieter Hughesz. wijf machtich mijns lijfs wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Aernts van Diest, make ende ordineren mijn testament om salicheit mijnre zielen. Inden eersten so bespreke ic voir Louwen minen man ende voir mi, alle Goede Vridaghe te deelen vier achtendel tarwen op vier hont

lants die ghelegghen zijn in Noorlant, de heilighen gheest tot tsGravenzande. Welc lant belegghen heeft op die zuijtzijde Pieter Telder, op die noortzide mijn kinder, die kercke, op dar west eijnde ende op dat oest eijnde die dijc. Waer dat sake dat mijn kinder of mijn erfname dit testament niet voert en willen laten gaen, so sullen die heilighe gheests meesters dit lant an vaen tot enen vrien eijghen toter heilighes gheests behoef ende verhurent. Om dat ic wil dat dit testament voertganc hebbe so heb ic ghebeden eenen eersamen man ende enen wisen haren Aernt van Diest minen prochipape, dat hi dit testament bezegghen wille. Ende ic haer Aernt voirscr. om bede wil Gheertruden voirsz. so hebbe ic dit tesament bezegghelt mit minen zegghel. Int jaer ons heren 1300 een tnegentich op Onser Vrouwen dach Purificatio.

Nr. 67 folio 18 d.d. maandag na St. Odulfsdag 1395.

Wij Allaert Bartelmeesz. ende Pieter Telder scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat Ermgaert, Lambrechts Aerntsz. wedue mit haer voechts hant ende Aernt Lambrechtsz. verliede voir ons dat si sculdich sijn mit samender hant elcs voir al ende onghesceijden den heilighen gheest tot tsGravenzande ses scellinghen hollants iairliker renten, eweliken staende alle iair te betalen tot Kersavond met selken ghelde als men pande den derden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachtinghen voirscr. Dese voirscr. renten hebben si versekert ende verwilcoort op haer huijs ende op haer erve dair si nu in wonen, staende an die Langhe strate twisschen Clemeijnse Kerstants ende Kerstants erfnamen van den Rijns husinghe ende Lizebeth Jans dochter huse. In kennesse der waerheit bezegghelt mit Onsen zegghelen int iair ons heren 1300 vijf ende tnegentich des manendaghes na sinte Odulf dach.

Nr. 68 folio 18v. d.d. St. Thomas avond 1397.

Wij Allaert Bertelmeesz. ende Bertelmees Wissensz. scepenen in tsGravenzande oerconden mit desen letteren dat coman Gherijt verliede voir ons dat hi sculdich is Sijmon Jansz. tien st. hollants iairliker renten ewelike staende alle iair te betalen tot Kersavond mit selken ghelde als men dan ghemeenlic mede coept ende overcoept, reede ghelde of eijghen pande den derden penninc beter die men driven of draghen mach ter scepen pachtinghe voirsz. Dese voirscr. renten heeft coman Gherijt verzekert ende verwilckoort op sijn huijs ende op sijn erve dair hi nu in woent, staende an die Corte strate twisschen Katrijnen Sevenhuijs huse ende Jan Pietersz. huijs. In kennissen der waerheit bezegghelt mit onsen zegghelen. Int jair ons heren 1300 seven ende tneghentich op sinte Thomas avond apostels.

Nr. 69 folio 18v. d.d. woensdag na Meidag 1400.

Inden naem des vaders des zoens ende des heilighes gheest amen. Ic Sijmon Jansz. machtich mijns lijfs wetende mijnre vijf zinnen ende bi rade mijns prochipapen haren Aernts van Diest make mijn testament voir mi ende voir Fijen mijn eerste wijf. Inden eersten gheve ic ende bespreke in rechten testamente ende in rechter aelmissen der kerc tot tsGravenzande achte st. iairs pajments, dair om souden si mi belichten alle iair als mijn iair ghetide dede mit drie vigheli kaersen. Item den prochipape 2 st. iairs. Item Onser Vrouwen cappellaen 12 penn. Item sinte Nijclaes cappellaen 12 penn. Item den beghinen 12 st. Item den vijf paer broederen elc paer 12 penn. Item den coster 12 penn. Voert so bespreke ic vier achtendel tarwe over ons te deelen alle iair op mijn ghetide. Ende dat beset ic an den heilighen gheest. Dit voirscr. testament bewijse ic op vijftich scellinghen iairs die ic coft ieghens Hughe Jansz. ende mi versekerde op sijn gheest after die huse dair hi plach te wonen. Ende voirt bespreke ic dair toe tien scellinghe iairs die ic hebbe op coman Gherijts huse ende erve. Ende so bespreke ic den heilighen gheest meesters elkerlijc 2 st. iairs om dat si over ons deelen sullen ende dit testament vijtreijcken sellen als voirscr. staet. Ende om dat ic wil dat dit testament vaste ende stade blive, so hebbe ic ghebeden haren Aernt van Diest dat hi desen brief voir mi bezegghen wille. Ende ic Aernt van Diest prochipape voirscr. hebben desen brief bezegghelt om bede wil Sijmon Jansz. voirsz. mit minen zegghel. Int jair ons heren 1300 des woensdaghe na Meijen daghe.

Nr. 70 folio 18v. d.d. 06-05-1404.

In gods name amen. Ic Dirc Pietersz. bi consent ende ontheughenis des prochipapes ende der heilich gheest meijsters, bespreke den heilighe gheest tot tsGravenzande toer der armer behoef vier scellinghen hollants comans pajment, alle jair te betalen tot sinte Baven dach voir die vijf groot die Pieter sel mijn vader ghemaect hadde den heilighe gheest in rechter aelmisse om salicheit sijnre zielen ende versekert hadde op sijn huijs ende erve, staende an die Corte strate twisschen Florijs Hughe zoons huijs ende Katrijn Jan Wissen zoens wedue huijs. Welke voirsz. renten ic verseker op mijn huijs ende erve, staende binnen der stede van tsGravenzande an die Langhe strate twisschen Hughe Wissen huijs ende Jan meester Aerntsz. huijs. Om dat dit waer is so hebbe ic ghebeden heren Aernt van Diest prochipape tot tsGravenzande dat hi desen brief voir mi bezegghelt heeft mit sinen zeghele. Int jair ons heren 1400 ende vier opten sesten dach in Meije.

Nr. 71 folio 19 d.d. St. Pieters avond ad Vincula 1407.

Ic Lijsbeth Dircx dochter machtich mijns lives ende wetende mijnre vijf zinnen, bi rade mijns priesters om zalicheit mijnre zielen bespreke in rechter aelmissen ende in rechten testament den heilighen gheest tsGravenzande toet der armer behoef een morghen lants, luttel min of meer ghelegghen in dat Nijewelant in Zandambacht twissen den Oudendijc ende der wateringhe. Ende heeft belegghen op die zuijtzide die papelike proven van den Zande ende op die noortzide heer Dirc Heijmansz. In deser maten nochtans dat die heilich gheest meesters dit lant rechtenoert sullen an varen mit desen brieve. Ende si meesters die nu sijn of namaels wesen sullen, sullen mi mijn leven lanc alle jair vijtreijken tien scellinghen hollants pajments. Ende na mijnre doot so en sullen si daer niemant meer of vuytreijken dan si van haren vrij eijghen lande pleghen te doen. Om dat dit waer is so heb ic ghebeden eenen eerbaren persoon heren Goesswijn van Tricht minen biechtvader dat hi dit testament voir mi bezeghelt heeft mit sinen zeghele. Gegeven int jair ons heren 1400 ende seven op sinte Pieters avond ad vincula.

Nr. 72 folio 19 d.d. St. Agnieten avond 1409.

Wij deeken ende ghemeen capittel tot Naeldwijc doen cond allen luden als dat ghemeen boedel van Jan Jacobsz. dien god ghenadich si den capittel of ghelossent heeft bi consent van onsen collatoer neghen scellinghe goet ghelts iairs, dair ons die boedel voirsz. wel of vernoghet heeft. Ende stonde op vijftalf hont lants luttel min of meer ghelegghen in Zandambocht inden heen van den Poel, streckende westwaert an den ban wech, an die noortzide is ghelegghen onse vrouwe tot tsGravenzande mit eijghen ende erve, an die zuijtzide Louwe Heijnsenz. ende Coppert Meijnsenz. ende Mabelij sijn wijf daer op bespraken ter lossinghe. Welc ghelt vande lossinghe voirsz. wij weder beleit hebben in beteren oerbaer des capittels aen twee morghen lants. Ende dat capittel cofte iechens heren Heijnric van Naeldwijc ridder, ghelegghen inden ambocht voirsz. ghemengheder aerden mit Dirc van Heemskerke ende mit haer Zadelboghers ernamen ende Florijs Jan Broocsz. In kennisse der waerheit bezeghelt mit onse ghemeen zeghel. Ende ic Heijnric van Naeldwijc ridder collatoer vanden capittel voirsz. orconde mit minnen zeghel an desen brief mede ghehanghen, dat dese lossinghe bi minnen consent ghesaet is. Ghegheven int jair ons heren 1400 ende neghen on Sinte Agnieten avond.

Nr. 73 folio 19v. d.d. maandag na St. Lucia 1426.

Ende dese na ghescreven brief was ghesteken doer dese voirscreven brief ende wel bezeghelt. In den naem gods amen. Ic Machtelt Jansdochter machtich ende wetende mijnre vijf sinnen, aendenckende datter niet zekerre en is dan die doot ende niet onzekerre dan die vre des doots, hier om so hebbe ic bi rade mijns prochipapen om salicheit mijnre zielen gegheven ende ghemaect ende noch gheve ende make mit desen tegenwoerdighen brieve in rechter aelmisse ende testament den heilighen gheest tot tsGravenzande vijftalf hont lants, luttel min of meer, ghelegghen in Zandambocht. In alre manieren als die principael brief daer dese doir ghesteken is voert inhoudende is. Ende des so sel die heilighen gheest vuytreijken alle jair den formerije inde begijnhove tot tsGravenzande ende den hove tsamen twintich groot hollants pajments. Ende die zusteren de Delf int oesteijnde tien groot hollants pajments. Voert so sellen die heilighen gheest meesters alle jair deelen over Jan Jacobsz., Ermgaert sijn wijf ende Machtelt Jans dochter die beghijn, voert so sellen die beghinen alle jair houden Machtelden voirsz. iarichtide mit drie kaersen als ghewoenlic is. Om dat ic wil dat dit testament vast ende ghestade blive, so heb ic ghebeden haren Jan van der Haer minen prochipape dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende ic Jan van der Haer prochipaep van tsGravenzande voirsz. om bede wille Machtelden voirsz., so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 ses ende twintich tsm(aen)daghes na sinte Lucien dach.

Nr. 74 folio 19v. d.d. maandag na St. Martijnsdag in de winter 1419.

Wij Dirc Jacobsz. ende Pieter Jansz. scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam in vollen gherechte Gheertruid Screijers ende gaf den heilighen gheest tot tsGravenzande al zultenich huijs ende erve als si nu ter tijt in woent, staende int sloep bezuden der kercke. Ende belegghen heeft nu ter tijt Jan Vrancke zoen an die oost zide mit erve ende Aernt die backer an die west zide. Om dat dit wair is so hebben wi desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 ende neghentien des manendaghes na sinte Martijns dach inden winter.

Nr. 75 folio 20 d.d. 16-10-1409.

Inden naem gods amen. Ic Machtelt Maes van Vassevelts wedue wetende mijnre vijf zinnen mit goeder voirsienicheit aendenckende datter niet zekerre en is dan die doot ende niet onzekerre dan die vre des doorts. Hier omme om salicheit mijnre zielen bi rade mijns prochipapen gheve ic mit desen brieve in rechter aelmissen ende in rechten testament den heilighen gheest tsGravenzande een pont iairs hollants pajments eweliken durende alle iair te betalen op herft Zandemarct. Dit voirsz. pont jairs verseker ic op mijn huijs ende erve, staende an die Corte straet twisschen huse ende erve Florijs Hughen zoens an die noortzie ende twisschen huse ende erve Ghijsbrecht Hubrechtsz. an die

zuijtzide. Om dat dit wair is ende ic wille dat dit voirsz. testament vast ende stade blive, daer om hebbe ic ghebeden eenen eersamighen man heren Aernt van Diest prochipaep tsGravenzande, dat hi desen brief voir mi bezeghelen wille. Ende ic Aernt voirsz. cureit tot tsGravenzande om bede willen Machtelden voirsz. hebbe desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 ende neghen opten sestienden dach in Octobris.

Nr. 76 folio 20 d.d. 11-07-1410.

Inden name gods amen. Ic Beatrijs Pieter Ockersz. dochter machtich ende ghesont van live wetende mijnre vijf zinnen mit goeder voirsienichs aendenkende datter niet zekerre en is dan die doot ende niet onzekerre dan die vre des doots. Hierom om salicheit mijnre zielen ende zonderlinghe want ic dicwijlen der aelmissen ghelevet hebbe, so gheve ic mit desen brieve bi rade mijns prochipapen in rechter aelmisse ende in rechten testament den heijlighen gheest tsGravenzande sulke husinghe ende erve als ic hebbe tsGravenzande, staende in die Molenstraet ende ic nu ter tijt in woen. Voert meer alle dat ic laten sal in dat voirsz. huijs in die vre mijnre doet. Welcke husinghe, erve ende goet die heijlighe gheest voirsz. sal ontfaen ende aen nemen tot enen eijghen rechtevont inden vtersten van minen live. Om dat dit waer is ende ic selve ghenen zegel en hebbe, so hebbe ic ghebeden eenen eersamen man heren Aernt van Diest dat hi desen brief voir mi bezeghelt heeft. Ghegheven int jaer ons heren 1400 ende tien opten elfsten dach in Julio.

Nr. 77 folio 20 d.d. de andere dag Mei 1414.

Inden naem goeds amen. Ic Anezoete, Aernt Gherijtsz. machtich van live ende wetende mijnre vijf zinnen mit goeder voersienicheit, aendenckende datter niet zekerre is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doorts. Hier om so hebbe ic om salicheit mijnre zielen bi rade mijns prochipapen ende bi consent Aernts mijns mans voirscr. ghegheven ende ghemaect ende noch gheve ende make mit desen teghenwoirdighen brieve in rechter aelmisse ende testament den heilighen gheest tsGravenzande, drie pont iaers hollants pajments ewelijc durende, also dattie heilighe gheest meijsters dair voir over mi deelen sullen alle jair op mijn iarichtide brode van twee penningen. Welcke iarichtijt wesen sal alle iaer des vridaghes voir sinte Pieter ad Vincula. Voert sullen die heilighe gheest meesters dair of vijtreijken ende gheven den ghemeen beghinen tsGravenzande tien scellingen iairs pajments voirsz. ewelic durende. Dese voirsz. drie pond iairs verseker ende verwilcoer ic op sestalf hont lants, luttel min of meer, ghelegghen inden ambocht van tsGravenzande op Donijsvelt, streckende mitten westeijnde anden dijc, mitten oosteijnde an Zwanelen ende Zoeten mijnre susteren lande ende heeft belegghen an die zuijtzide Willem Buijs, ande noirtzide des ambocht wateringhe. Item noch op twee hont lants, luttel min oft meer, ghelegghen binnen der vriheit van tsGravenzande, mitter zuijtziden an Jacob Aernts. kinder lant, mitter noirtzide an Zwanelden ende Zoeten lant voirsz., streckende mitten oosteijnde an des ambochts wateringhe. Om dat dit wair is ende wille ende beghere dat dit testament vaste ende stade blive, dair om want ic selve ghenen zeghel en hebbe, so hebbe ic ghebeden Aernt minen man voirsz. dat hi desen brief voir mi bezeghelt heeft mit sinen zeghel. Int jair ons heren 1400 ende viertien opten anderen dach in Meij.

Nr. 78 folio 20v. d.d. 31-05-1417.

Wij Allaert Bertelmeesz. ende Dirc Jacobsz. scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam Claijs die Bes ende verliede voir ons dat hi sculdich is den heilighe gheest tsGravenzande vijf scellingen hollants pajments jairliker renten, ewelick durende. Te betalen alle jair opten heilighen Kersavond mit reede ghelt of eijghen pande den derden penningh beter diemen of draghen mach ter scepen pachtege voirsz. Dese voirgen. renten versekerde ende verwilcoerde Claijs voirsz. op sijn nije huijs ende erve, staende an die Langhe straet twischen husen ende erven Meijnse Jansz. an die noortzide ende Claijs voirsz. onder huijs ende erve an die zuijtzide, streckende vander straet toten after wech. In kennessen der waerheit desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 ende seventien opten lesten dach in Meije.

Nr. 79 folio 20v. d.d. Onze Vrouwen avond Assumptio 1415.

Inden naem gods amen. Ic Katrijn Heijmans wedwe machtich mijns lijfs ende wetende mijnre vijf zinnen bij rade mijns prochipapen heren Hubrechts van Voirn canonic tot sinte Marien Wairde make ende ordineer in rechter aelmissen ende testament den heilighen gheest tsGravenzande die drie deel van vijf hont lants int Oudelant. Ende heeft belegghen an die noortzide heer Dirc Heijmansz. ende an die zuijtzide Gherijt Florijsz. Item so bespreec ic den heijlighen gheest 3½ hont lants ende een ende twintich gaerden, ghelegghen in Noorlant opten Langhen Stienc ende heeft belegghen op die zuijtzide Mees Florijsz. erfnaem ende op die noortzide Claijs Besse. Item noch een half merghen 26 gaerden min op die Langhe Sandelinge ende heeft belegghen op die westzide tgasthuijs ende op die oostzide Mees Moijairtsz erfnaem. Ende van desen voirsz. lande sellen die heilighe gheest meesters iairlic vijtreiken den Beghijnen tsGravenzande dertich scellingen iairs hollants pajments ewelijc durende. Ende dair voir sellen die voirgen. Beghinen jairlix mijn memorie houden als ghewoenlic is opten dertien avond of des daghes dair voir alst memori dach is. Item so sellen die heilighe gheest

meesters vijtreiken den hoghen outair tsGravenzande inder kercke jairlix twee scellinghe, Onser Vrouwen outair twee sc., sinte Clais outair twee sc., tGasthuijs outair 2 sc. hollants pajments. Om dat ic wil dat dit testament vast ende ghestade blive ende want ic selve ghenen zeghel en hebbe, so hebbe ic ghebeden eenen eersamen man heren Hubrecht prochipaep voirsz. dat hi desen brief voir mi bezeghelt heeft mit sinen zeghel. Int jair ons heren 1400 ende vijftien op Onser Vrouwen avond Assumptio.

Nr. 80 folio 21 d.d. St. Aagten dag 1420.

Wij lantscepenen van tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam Jan Florijsz. ende beliede dat hi vercoft Fije meester Clais wedue dertich scellingh tsiairs. Te betalen alle jair Kersavond mit reden ghelde of mit eighe pande als van lanthuijer recht is. Welkw renten voirsz. hi versekert ende verwilcoert op sijn huijs ende op een half morghen lants gheleghe in sijn woninghe. Ende beleghe heeft an die zuijtzeide Florijs Dircxz. mit Jan Sijmon ghemeen ende an die noortzeide die heilige gheest. Van welken coep ic ghelije mi wel betaelt den lesten penninc mitten eersten. Om dat dit wair is so hebben wij desen brief bezeghelt mit onsen ghemenen zeghel. Int jair ons heren 1400 ende twintich op sinte Aechten dach.

Nr. 81 folio 21 d.d. St. Lebuwijns dag 1421.

Ic haren Dirc Spoelar pastoer tot tsGravenzande doen cond allen luden dat voir mi quam Hughe Florijsz. ende Jan Aelwijnsz. als ernamen Florijs Hughesz. dien god ghenadich si ende belieden dat hi besprac den heilighen geest tot tsGravenzande in rechter aelmissen ende testament drie pont iairlix renten ewelike staende op vier hont lants, gheleghe inden ambocht voirseit int Vrilant. Ende beleghe heeft an die noortzeide Jan Aelwijnsz. voirsz., an die zuijtzeide Aernt Gherijtsz. Te betalen alle iair tot Kersavont mit sustenige ghelde als men dan ghemeenlic mede coopt ende overcoopt reede gelt of eiggen pande als van lanthuijer recht is. In kennissen d'wairheit so hebbe ic heren Dirc pastoir voirsch. desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 ende een ende twintich op sinte Lebuwijns dach.

Nr. 82 folio 21v. d.d. zaterdag na St. Jansdag Decollatio 1421.

Ic broeder Hughe Joncker doe cond allen luden die desen brief sien ofte horen lesen dat ic overgegeven hebbe ende noch overgeve mit desen tiegenwoirdighen brieve den heilighen gheest meesters tot tsGravenzande die nu ter tijt sijn of hier naemaels comen sellen tot Grieten Dellen dach ter behoef alsulke husinghe, erve ende ander roerende goede als Ane mijn moeder dien god ghenadich si, mi besproken hadde ende ghegheven bi haren gaen ende staen. Hier hebben bi ende over gheweest als tughen heren Dirc Heijmansz. priester, Dirc Martijnsz. scout tot tsGravenzande, Florijs Gherijtsz. burghermeester der stede voirsz., Allaert Bertelmeesz. scepen der stede voirsz. Omdat ic wil dat dit vaster ende ghestade si ende ic selve ghenen zeghel en hebbe, so heb ic ghebeden heren Dirc van Goch pastoer tot tsGravenzande dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende ic heren Dirc voirsch. om bede willen broeder Hughen voirsz. so hebbe ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 een ende twintich des saterdaghes na sinte Jans dach Decollatio.

Nr. 83 folio 21v. d.d. maandag na St. Stevens dag Muentio 1421.

Ic Ane Jans dochter doe cond allen luden die desen brief sien sullen ofte horen lesen dat ic ghemaect ende gegheven hebbe ende noch make ende gheve mit desen open brieve mit minen vrijen wille machtich ende wetende mijnre vijf sinnen gaende ende staende, broeder Hughe minen zoen priester in rechter aelmissen ende testament, want ic hoep dat hi alder best minre zielen ghehogen sel mit goeden wercken of god wil al sultenich goede als ic laet in minen lesten live roerende ende onroerende, wair dat si gheleghe sijn. Om dat ic wille dat dit vast ende ghestade si ende ic selve ghenen zeghel en hebbe, so heb ic ghebeden Pieter Jansz. van der Sterre ende Dirc Jacobsz. dat si desen brief voir mi bezeghelen willem. Ende wij Pieter ende Dirc voirsch. om bede wille Ane voirsch. so hebben wi desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen int iair ons heren 1400 ende enentwintich des manendaghes na sinte Stephens dach Muentio.

Nr. 84 folio 21v. d.d. zaterdag na St. Jans dag Decollatio 1421.

Ic Dirc Martijnsz. scout tot tsGravenzande doe cond allen luden die desen brief zien ofte lesen dat ic gesien ende ghelesen hebbe enen brief bezeghelt mit twee scepen zeghelen onghescoert ende ongheraseert, inhoudende van woerde te woerde als hier na geschr. staet: Ic Ane Jans dochter doe cond allen luden die desen brief sullen sien ofte horen lesen dat ic ghemaect ende ghegheven hebbe ende noch make ende gheve mit desen open brieve mit mijnen vrijen wille machtich ende wetende mijnre vijf sinnen gaende ende staende, broeder Hughen minen priester in rechter aelmissen ende testament. Want ic hoep dat hi alder best mijnre zielen ghehoghen sal mit sinen goeden wercken of god wil alsulcenig goede als ic laet in minen lesten live roerende ende onroerende, wair dat si gheleghe sijn. Om dat ic wil dat dit vast ende ghestade si ende ic selve ghene zeghel en hebbe, so heb ic ghebeden Pieter Jansz. van der Sterre ende Dirc Jacobsz. dat si desen brief voir mi bezeghele willen.

Ende wi Pieter ende Dirc voirsz. om bede willen Anen voirscr. so hebben wi desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 een ende twintich op sinte Jans dach Decollacio. In kennessen der waerheit bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 een ende twintich des saterdaghes na sinte Jans dach Decollatio.

Nr. 85 folio 22 d.d. 1421.

Akte waarvan het begin in het Latijn is gesteld evenals het einde.

Inden naem gods amen. Ic Clais Jansz. machtich mijnre vijf sinnen bi mijn gaen ende tot der eerer gods ende der heiligher maghet Marien sijnre moeder ende tot salicheijt mijns vaders ende mijns moeders ende mijnre zielen make ende sette mijn testamente in manieren na gescreven. Inden eersten so begheer ic begraven te wesen tot tsGravenzande inder kerken. Voirt so begheer ic dat men op mijn bloc legghe vier ellen wits lakens ende die den rechten armen gheven. Item wil ic dat men opten eersten dach als men mi begraven sel ende op mijn seven dach ende op mijn maenstont een ijghelic arme mensche die dier om comt ende ander arme hujsitten tot tsGravenzande deele een broec van enen goeden deut. Item een ijghelic priester die tot die eerste vigheli comt als ic offlic ben tot Zande twee groot ende den coster ende scoelmeester elc een scellinc ende ses clerctgens elc een groten ende des ghelijc tot mijn sevendach ende mijn maenstont wil ic ghedaen hebben. Item een ijghelic priester die van staden waer mis te doen als men bi begraef tot Zande ende oec op mijn sevendach ende op mijn maenstont die bid ic dat voir mi ende minen ouderen bidde mit eenre zielmissen ende des bespreec ic een ijgelic die dat doet twee groot. Voert so begheer ic datmen onsteke als men mi begraven sel ende tot elke tijt als men vigheli over mi singhen sel als voirsz. is, neghen kaersen elc van ander half pont weghens. Item elc vanden vijf biddende oerdelen een scelling. Voirt so wil ic datmen na mijnre doot als men alre eerst macht voir mijnre ouders zielen ende doer mijnre doe doen driewerve tweeendedertich zielmissen. Oec begheer ic dat die prochipaep tot Zande dat eerste jair alle daghe tot minen grave gade ende des bespreec is hem dertich scellingh, daer toe bespreec ic den capittel tot Naeldwijn enen gouden nobel ewige renten mede te copen ende dair alle jair memorie mede te houden. Item Heile mijnre dochter bespreec ic vier ende twintich pont hollants. Item den heilighen gheest tot Zande bespreec ic tot een rechten eijghen die rechte helft van vier morghen lants, luttel min of meer, ghelegghen in Haghe ambocht ende nu ter tijt in huijwaer heeft Jan Coppijnsz. mijn zwagher. Ende des sel die heilighe gheest voirsz. jairlicx vijtreiken sulc besproc als hier na volghet. Item den godshuse tot Zande voir neghen kaersen jaerlics op onse jarichtijt avonts ter vigheli ende ochtens ter missen te onsteken tien scellinghe iairs. Item den prochipaep tot Zande ende Onser Vrouwen cappellaen ende sinter Claijs cappellaen elc twee scellingh iairs. Item een ijghelic priester behalve dese drie voirn. die iairlics op onse iarichtijt misse leset van requiem twee gr. Item den Beghijnhove tot Zande achte scellingh iairs ende des bid ic dat si alle iairs onser bedencken. Item den coster tot Zande twee scelling iairs. Item den heilighe gheest meesters oec twee sc. voir huere arbeit. Item wil ic dat men alle iair op onse iarichtijt des avonts een Vigheli singhe ende bespreec den prochipaep daer toe mit sinen cappellanen, coster ende die anders mede singhen tien scellingen, die te deelen vanden heilighe gheest meesters is dat si vigheli singhen ende anders niet. Voert alle ander oncost die kustumelic is als van dootstrien, ludelghelt ende tot Zande te voeren of ic daer vuten storve ende alle ander onghelt, dat wil ic ghenomen hebben vanden reedste goede dat ic laet. Ende des heb ic ghebedeb ende si nu gheloeft heren Dirc Heijmansz. ende heren Heijnric Robbrechtsz. priesteren ende Pieter Jansz. van der Sterre dat si dit voirsz. testament betalen zullen ende alle ander testament dat ic noch maken mochte. Ende des sette ic hen in haren handen alle minen goede die ic laten sel mede te betalen ende memorie van minen ernamen hen daer an te keren ter tijt toe dattet al betaelt si. Oec is mi wil dat al ander testament dat ic noch maken mach of sel, dat men wittelic betughen mach voirtganc hebbe als oft in een notarius brief waer.

Hierna volgt de tekst in het Latijn.

Nr. 86 folio 23. d.d.

Akte in het Latijn betreffende Heijnricus filius Robbrecht.

Nr. 87 folio 23 d.d. St. Pieter en Powels dag 1422.

Wij Dirc Jacobsz. ende Florijs Dircxz. scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quamen in vollen gherechte Heijnric Dircxz. ende Airnt Florijsz. ende belijden sculdich te wesen samender hant elx voir al ende onversceijden als van borchsant voir Wigghe Boeckelsz., Dirc Dircxz., Mees Pietersz. ende Adriaen die vleischouwer, Griete Dellen dochter neghen gouden enghelschen nobelen op pajment haerre waerde, te betalen binnen drie vierendel iairs na dat dit voirscr. weeskint selfmondich is als van weeskinderen goeden recht is. In kennessen der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Int iair ons heren 1400 twee ende twintich op sinte Pieter ende Pouwels dach.

Nr. 88 folio 23 d.d. woensdag na Onze Lieve Vrouwen Lichtmis 1422.

Inden naem gods amen. Ic Konegond Wigger Gerijtsz. dochter machtich ende wetende minre vijff sinnen gaende ende staende andenckende datter niet sekerre en is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hier om so hebbe ic bi rade mijns parochiepapen ghemaect ende ghegeven en noch maken ende geven mit desen tegenwoordighen brieve in recht aelmissen ende testament den heilighen gheest tot tsGravenzande derdalven scellingen tsiaers hollants pajments of derdalf hont lants. Ende leijt in hofstede lant ende heeft belegghen an die noortzide Willeboij. Welc eijghendom vanden voirsz. lande toebehoert Willem Willemsz. Om dat ic wil dat dit testament vast ende ghestade is ende ic selve ghenen zeghel en hebbe, so hebbe ic ghebeden heren Dirc van Goch onsen parochiepaep, dat hi desen brief voir mi bezeghelen wille. Ende ic Dirc voirsz. om bede wil Konegonds voirsz. so hebbe ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 twee ende twintich des woensdages na onser vrouwe Lichtmisse.

Nr. 89 folio 23v. d.d. zaterdag na Valentijnsdag 1422.

Wij Allaert Bartelmeesz. ende Jacob Hectoersz. scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam in vollen gherechte Ermtruijd Hughe Vossen wedewij ende belijde sculdich te wesen den heilighen gheest tot tsGravenzanden een pont tsiaers hollants pajments, te betalen alle iair tot Kersavond mit sulcenigen ghelde als men dan ghemeenlic mede coopt ende overcoopt, reede gelt of eijghen pande den derden penninc beter diemen driven of draghen mach ter scepen pachtingen voirsz. Welc pont tsiaers voirseit si versekert ende verwilcoert op haer huijs ende erve dair si nu ter tijt in woent, staende binnen tsGravenzande an die Corte strate ende belegen heeft an die zuijtze Heilwij Heijnricx dochter mit huijs ende erve ende an die noortzide Harmen die Wachter mit sinen erve. Ende desen brief sel doden alle oude brieve ende scult die die heilighe gheest voirsz. mach sprekende hebben op Ermtruden voirsz. In kennesse der waerheit bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 twee ende twintich des saterdaghes na sinte Valentijnsdach.

Nr. 90 folio 23v. d.d. woensdag na Allerheiligen 1423.

Wij lantscepenen van tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam Dirc Muel ende belijde sculdich te wesen den heilighen gheest tot tsGravenzande dertich scellingen tsiaers ewelike renten, alle iairs te betalen tot Kersavond mit sulcenigen ghelde als men lanthuij mede betaelt. Des voirsz. renten heeft Dirc Muel voirsz. versekert ende verwilcoert op een half morghen lants, ghelegghen int Ouwelant ende gheheren is in die maet. Ende belegghen heeft an die noortzide Hughe Hoechuijs sijn broeder ende hi selve an die zuijtze, op dat westeynde Aelbrecht Gherijtsz. ende op dat oosteynde Dirc Muel voirsz. ende Hughe Willemsz. Ende dese voirsz. renten hebben besproken heer Willem Muel, Jacob Hughesz., Aechte Willem Pietersz. ende Elzebijen. In kennissen der waerheit bezeghelt mit onsen gemeen zeghel int jair ons heren 1400 drie ende twintich des woensdaghes na Alre Heilighen dach.

Nr. 91 folio 23v. d.d. vrijdag na St. Victordag 1424.

Inden naem gods amen. Ic Dirc Jansz. die Rijeers (in de kantlijn Ries) wetende mijnre vijf sinnen, aendenckende datter niet zekerre en is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hijer om so heb ic voir minen parochiepaep om salicheit mijnre zielen ghegeven ende ghemaect mit desen teghen woerdighen brieven in rechter aelmissen ende testament den heilighen gheest tot tsGravenzande een sticke lants van vijf honden, luttel min of luttel meer, ghelegghen inden Heen ende belegghen heeft op die oestzide Dirc Gherijtsz. kinderen, op die westzide Jan Aernt Busesz., an dat noorteynde den Oudendijc, an dat zuijteijnde die Poel. Om dat dat waer is ende want dit voirsz. testament onder mi gesciet is ende voir die ghemeen buijren, so hebbe ic Jan van der Haer prochiepaep tit tsGravenzande dese brief bezeghelt om bede willen van die heilighe gheest meesters mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 vier ende twintich des vridaghes na sinte Victoers dach.

Nr. 92 folio 24 d.d. St. Elisabeth avond in de winter 1424.

In den name gods amen. Wij Jan Sijnioij (in de kantlijn Sijneoj) ende Gheertruijt Jan Sinioijs mijn wittachtigen wijf, wetende ons vijf sinnen aendenckende datte niet sekerre en is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hier om so hebben wij bi onsen prochiepaep ghemaect ende gegheven mit desen brieve in rechter aelmissen ende testament den heilighen gheests tot tsGravenzande die helft van vijf hont lants, luttel min of meer, ghelegghen int Ouwelant, ghemengheder aerde ende ghemeenre voir mit Mees Griete Bertelmees Tijemansz. dochter ende belegghen heeft an die noortzide Florijs Gherijtsz. ende Willeboij ende an die zuijtze Gherijt Jan Ghijsiensz. Ende des so sellen die heilighe gheest meesters iairlix deelen op haer iarichtiden als men hem vermaent. Om dat dit waer is ende wi willen dat dit testament vast ende ghestade blive ende wij selve ghenen zeghel en hebben, so hebben wij ghebeden heren Jan van der Haer onsen prochiepaep tot tsGravenzande dat hi desen brief voir ons bezeghelen wil. Ende ic Jan van der Haer prochiepaep voirsz. om bede wille Jans ende Gheertuijts voirsz. so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jaer ons heren 1400 vier ende twintich op sinte Elisabeths avond inden winter.

Nr. 93 folio 24 d.d. vrijdag na St. Victorsdag 1424.

Ic Willem Bartelmeesz. doe cond allen luden dat ic ghelije mi sculdich te wesen mit desen tegenwoordighen brieve die kercke, die heilighe gheest ende dat gasthuijs tot tsGravenzande elx tien groot tsiaers hollants pajments die Cornelijns Jansz. mijn voirsate, dien god ghenadich si, besproken heeft. Te betalen alle jairs tot Kersavont. Welke voirsz. renten ic verseker ende verwilcoer op mijn huijs ende erve dair ic nu ter tijt in woen, staende binnen der stede van tsGravenzande an den Ommeloep. Ende belegghen heeft an die noortzide Hubrecht Hubrechtsz. mit huijs ende erve ende an die zuijtside Grieten Cobs dochter mit huijs ende erve. Om dat dit waer is ende ic selve ghenen zeghelen hebbe so heb ic ghebeden heren Jan van der Haer prochipaep tot tsGravenzande dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende is Jan van der Haer prochipaep voirscr. om bede wil Willems voirsz. so hebbe ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 vier ende twintich des vridaghes na sinte Victoers dach.

Nr. 94 folio 24v. d.d. vrijdag na St. Andriesdag 1424.

Ic Jan van der Haer prochiepaep tot tsGravenzande doe cond alle lude dat Joest Pietersz. kende voir mi dat Jan van Valkenburch besproken heeft den heilighen gheest tot tsGravenzande drie achtedel tarus tsiaers op een sticke lants van anderhalf merghen, luttel min of meer. Ende belegghen heeft an die noortzide die vaert, an die zuijtside die Hoflaen. Te betalen alle jair tot onser Vrouwe Lichtmisse. In kennissen der waerheit ende om bede willen der heiligher gheest meesteren, so hebbe ic Jan van der Haer prochipaep voirscr. desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 vier ende twintich des vrijdaghes na sinte Andriesdach apostel.

Nr. 95 folio 24v. d.d. 17-02-1425.

In den naem gods amen. Ic Balle Heijnen wetende mijnre vijf sinnen aendenckende datter niet sekerre en is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hier om so hebbe ic bi rade mijns prochipapen ghemaect ende gegheven om salicheit mijnre zielen in rechter aelmissen ende testament den heilighen gheest tot tsGravenzande tien groot iairlixen renten alsulcenigen groot als men ghemeenlic lant renten mede betaelt. Op die helft vanden huse ende erve dat ic hadde staen binnen tsGravenzande an die noortzide van der kerc biden gasthuse. Ende belegghen heeft an die oest zide Willem Buse mit huse mit erve ende an die westzide Jan Sijmon mit huse ende mit erve. Te betalen alle iair tot Onser Vrouwen Lichtmisse. Om dat dit waer is ende ic heren Jan van der Haer prochipaep tot tsGravenzande selve dair bi ende over geweest hebbe, so hebbe ic Jan van der Haer prochipaep voirsz. om bede willen des heiligeest meesteren dese brief bezeghelt mit minen zeghel int jair ons heren 1400 vijf ende twintich opten seventienden dach in Februario.

Nr. 96 folio 24v. d.d. 01-04-1425.

Ic Allaert Bartelmeesz. doe cond allen luden dat ic vercoft hebbe den heiligen gheest tot tsGravenzande een marghen lants, luttel min of meer, bi den hoep sonder maet, ghelegghen an die westzide van der poert. Ende belegghen heeft an die noortzide Florijs Dirc Hannesz. mit sijn stiefkinderen, an die zuijtside Jan Willem Jan Waertsz., op dat oesteynde die stede wateringhe, op dat westeynde Claijs Aernt Heijnricxsz. Op welc lant tgasthuijs tsGravenzande twee scellingen tsiairs heeft. Ende die heilighe gheest voirsz. oec twee scellingen plach te hebben. Van welken coep ic ghelijc nu wel betaelt den lesten penningen mitten eersten. Welc lant voirscr. ic gelove voir mi ende mine ernamen die heilighe gheest voirsz. een vrij eijghen erve tot ewigen daghen, als men een vrij eijghen erve sculdich is te waren. Om dat dit wair is so heb ic Allairt Bartelmeesz. voirscr. desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 vijf ende twintich op den eersten dach van April.

Nr. 97 folio 25 d.d. St. Marcus evangelist dag 1425.

In den naem gods amen. Wij Dirc Aerntsz. ende Aechte Florijs minne wittachtige wijf machtich ende wetende onser vijf sinnen, aendenckende datter niet sekerre en is dan de doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hier om so gebben wi onsen gaen ende staen ghemaect ende ghegeven ende noch maken ende gheven mit desen teghenwoordighen brieve in rechter aelmissen ende testament na onser beijder doot, die heilighe gheest tot tsGravenzande twee marghen lants, luttel min of meer, gelegghen inden ambocht van tsGravenzande op Donijsvelt. Ende belegghen heeft an die noortzide Wormbrecht, an die zuijtside die wateringhe. Ende des so selle die heilige geest meesters alle iairs als men ons beijder iarichtide hout deelen. Voirt so sellen die heilich geests meesters alle iairs vijtreiken van den voirsz. lande, die kerc tot tsGravenzande tie scellingen hollants pajments. Item die beghinen tot tsGravenzande alle iairs twintich groot hollants pajments. Ende des so sellen die beghinen voirsz. ons beider iarichtide houden alle iair als ghewoenlic is. Ende wair dat sijt niet en deden alle iair als ghewoenlic is, so en soude die heilich geest meesters vijtreiken den prochipaep tot tsGravenzande twee scellingen hollants pajments tsiairs. Om dat wij willen dat dit testament vast ende ghestade sij ende wij selve ghenen zeghel en hebben, so hebben wi ghebeden eenen eersamen man heren Jan van der Haer onsen prochipaep dat hi desen voir ons bezeghelen wil. Ende ic Jan van der Haer prochipaep voirsz. om bede wille Dirx ende Aechte voirsz. so hebbe is desen brief bezeghelt mit

minen zeghel. Ende om die meerre zekerheit willen so hebben wi noch ghebeden eenen eersamen man Pieter Jansz. van der Sterre als heilich geest meester toe ter tijt, dat hi desen brief over ons mede bezeghelen wil mit sinen zeghel. Ende ic Pieter Jansz. voirscr. om bede willen Dirx ende Aechte voirscr., so hebbe is desen brief mede bezeghelt mit minen zeghel. Int jair ons heren 1400 vijff ende twintich op sinte Marcus evangelisten dach.

Nr. 98 folio 25 d.d. St. Maria Magdalena avond 1428.

Inden name gods amen. Ic Machteld Louwen dochter machtich ende wetende mijnre vijf sinnen aendencken datter niet sekerre en is dan die doot ende niet onzekerre dan die vre des doots. Hier om so hebbe ic ghemaect ende gegheven ende noch make ende gheve mit desen teghenwoirdighen brieve in rechter aelmissen ende testament den heilighen gheest tot tsGravenzande ses hont lants, luttel mij of meer, ghelegghen inden ambocht van tsGravenzande inden Heen ghemengheder aerde ende ghemeenre voir mitter kercken lant van tsGravenzande ende die heilich geest voirsz. Van welken lande die vier hont belegghen heeft an die zuijtze Heijnric Dirxz., an die noortzide dat capittel tot Naeltwijc, an die westzide die wech. Ende die twee hont belegghen heeft an die zuijtze Ansem Jacob Boudijnsz., an die noortzide die heilige geest voirscr., an die oestzide die Poel, an die westzide die wech. Ende des so sellen die heilich geest meesters alle jairs deelen als mijn iarichtide hout. Voirt so sellen die heilich geest meesters vijtreijken alle iair die beghinen tot tsGravenzande een pond hollants pajments. Om dat ic wil dat dit testament vast ende ghestade blive, so hebbe ic ghebeden heren Jan van der Haer prochipaep tot tsGravenzande dat hi desen brief voir mi bezeghelen wil. Ende ic heren Jan van der Haer prochipaep voirsz. om bede wille Machtels voirscr., so heb ic desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int iair ons heren 1400 acht ende twintich op sinte Marien Magdalenen avond.

Nr. 99 folio 25v. d.d. zondag na St. Bartholomeusdag 1430

In die name gods amen. Want dair niet sekerre en is dan die doot ende niet onsekerre dan die vre des doots, hier om dan ic Allaert Hugensz. ende IJde min ghetroude wijf mit onsen kinderen doen kond ende kenlic allen luden dat wij om onser zielen zalicheit ende in rechter aelmisse mit voersienicheit ende mit onsen vrien wil gheven ende ordineren tot een testament den heilighen gheest vijf scellingen tstiairs. Ende den prochipaep een scelling, dair hi voir iaerlix te grave gaen sel. Ende dese voirsz. renten hebben wij ghegeven op een marghen lants, ghelegghen inden ambocht van tsGravenzande over die Noertpoel. Ende belegghen heeft an die noortzide Gherijt Jansz. ende an die zuijtze Alijt Mouwerijns weduwe uten Poeldijc ende op dat oesteijnde Heijnric Meijnsz. Des so sullen mijn kinderen of haer nacomelinghers dit voirsz. lant bruken tot ewighen daghen, op aldus tenigher voirwairt dat si sullen alle iairs twisschen Bamisse ende Kersavont deelen den armen tot ewighen daghen een sack tarwe. Ende wair dat sake dat sijt niet en deden, so souden die heilige gheest meesters dit voirsz. lant an moghen spreken voir eijghen toter heiligher geest behoef. Ende so sullen si alle iairs dese voirsz. sack tarwe deelen tot ewighen daghen voir die zielen die hier voirsz. staen. Ende om dat wij willen dat dit testament goet ende vest ende een voirtganc hebben mach, so hebbeden wij ghebeden heer Jan van der Haer onsen prochipaep dat hi desen brief in kennesse der waerheit voir ons bezeghelen wil. Ende ic heer Jan voirsz. om bede willen die hier voir ghescreven staen, heb desen brief bezeghelt mit minen zeghel. Int Jair ons heren 1400 ende dertich des sondaghes na sinte Bertelmees dach.

Nr. 100 folio 25v. d.d. 12-04-1434.

Wij Gherijt die Bruijn van Burgdijck ende Sijmon Dirxz. scepenen van tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quam Heijnric Boudijnsz. ende verliede dat hi vercoft heeft Aernt Florijs twee gueden gouden wilhelmus hollantsche scilden tsiairs ewelike renten vanden dach datum sbriefs ghenaint ende gheslagghen of also veel an anderen goeden pajmente als die scilden voirsz. opten dach der betalinghe waerdich sullen moghen wesen. te betalen alle jair op Meij dach mit reede ghelt of mit eijghen pande den derde penninc beter diemen drive of dragghen mach ter scepen pachting voirsz. Welke renten voirsz. Heijnric voirn. versekert heeft ende verwilcoert op sijn huijs ende erve dair hi nu ter tijt in woent, staende an die Langhe straet. Ende belegghen heeft an die noortzide mit huse ende erve Mees Gherijtsz. ende an die zuijtze mit huse ende erve Pieter Dupsz. In kennesse der waerheit hebben wij scepen voirsz. desen brief bezeghelt mit onsen zegghelen. Int jair ons heren 1400 vier ende dertich twaelfsten dach in Aprille.

Nr. 101 folio 26 d.d. St. Thomas avons apostel 1435.

In den naem gods amen. Wij Aernt Florijsz. ende Heil Claijs dochter echte bedghenoten hebben malcander bi rade ende goeduncken ons porchipaep heren Jan van der Haer tot enen testament so wie laetst van ons beiden in dit leven blijft, sal behouden dat huijs dair wij nu ter tijt in wonen ende dat beste bedde mit sijn toebehoeringhe datter dan wesen sal ende ten laesten doot sal die gifte voirsz. comen anden rechten erven. Voert so gheven wij malcanderen so wie dair laist inden live blivet twee wilhelmus scildens tsiairs, die wij jairlijx op Heijnric Boudijnsz. huijs ende erve hebben ende ten

laetsten doot sel die heilighen gheest tsGravenzande die twee wilhelmus scilden voirsz. tsairs hebben. In kennesse der waerheit. Want ic Aernt voirn. selve gheen zeghel en hebbe, so hebben wij Aernt ende Heil voirnoemt heren Jan voirn. ons prochiepaep ghebeden dat hi desen brief over ons bezeghelt heeft. Int jair ons heren 1400 vijf ende dertich op sinte Thomas avond apostel.

Nr. 102 folio 26 d.d. St. Michiels avond 1435.

Inden name gods amen. Ic Alijt Hughen dochter bi minen gaen ende staen machtich mijnre vijf sinnen ende mit groten voersienicheijt, so make ic den heilighen gheest tsGravenzande in rechten testament dat derden deel van al minen goede, roerende ende onroerende dat ic nu ter tijt hebbe of namaels hebben sel, om dat ic in voerleden tiden vanden heilighen gheest gheleeft heb. Ende die ander twee derden deel sellen hebben Jan Jansz. ende Claijs Claijsz. mijn kinderen. Ende waer dat saec dat mijn kinderen voirscr. als ic ien wandel der werelt hier sel doen int lant niet en waren, also als si nu in Enghelant woenen, soe wil ic dat die heilighe gheest meesters vercopen huijs ende erve ende al dat dair is ende die heilighe gheest sel hebben ien derdendeel van dien ghelde, dat men dair bescouden sel. Ende die ander twee derdendeel van den ghelde sellen hebben Jan ende Claijs voirghenoemt. Ende dat sellen die heilige gheest meesters bewaren waent si tsGravenzande comen. Ende waer dat salre dat si niet te lande en quamen, so soude die heilighe gheest al dat ghelt houden ende ghevet den rechten armen om gods willen. Om dat ic wil dat al dese punten voirscr. vaste gehouden worden, so heb ic ghebeden Florijs Gherijtsz. ende Joest Pietersz. dat si desen brief over mi bezeghelen willen. Ende ic Florijs ende Joest voirsz. om beden Alijden voirghenoemt hebbe desen brief bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 vijf ende dertich op sinte Michiels avond.

Nr. 103 folio 26v. d.d. 09-01-1435.

Inden name gods amen. Ic Dirc Jacobsz. ende Fije mijn gheëchte wijf maken ende ordineren onse testament ende vterste wille bij onsen gaen ende staen mit goeden berade ende vrien wille. Ende wij gheven ende maken den heilighen gheest tsGravenzande vier hont lants die wij hebben legghende mit ghemengheder aerde ende mit ghemeenre voer mit Jan Heijmansz., an Willem van Naeldwijcs wech mitter eenre zide. Ende sijn twee stucken daer leit die heilighe gheest tusschen mit een stucke. Ende so wij langhete leeft van ons beijden voirsz. sel dit voirscr. lant ghebruken sijn leven lanc. Ende na onser beijder doot sullent die heilighe gheest meesters an varen ende si sullen daer weder of vjtreiken den Regulieren tot tsGravenzande tien scellingen iairs dat si ons memorie dair of houden. Ende Onser Vrouwen broederscap tsGravenzande tien scellingen tsairs. Ende die heilighe gheest meesters voirsz. sullen over ons deelen den armen een broot van twee penninghen als men iairlix onse memorie begaet. Ende om dat wi willen dat dit vast ende ghestade blive, so hebbe ic Dirc Jacobsz. voirsz. desen brief bezeghelt mit onsen zeghel. Ende om der meerre vesticheit so hebbe ic Dirc ende Fije voirsz. ghebeden Florijs Gherijtsz. ende Joest Pietersz. dat zi desen brief mede hebben bezeghel(en). Ende wi Florijs Gherijtsz. ende Joest Pietersz. voirscr. om bede willen van Dirc Jacobsz. ende Fijen voirsz. hebben desen brief mede bezeghelt mit onsen zeghelen. Int jair ons heren 1400 vijf ende dertich opten neghendam in Januario.

Nr. 104 folio 26v. d.d. 1437.

Akte in het Latijn betreffende Pieter Jansz. ende IJmme sijn wijf.

Nr. 105 folio 27 d.d.

Nog een akte in het Latijn betreffende Heijnrics filius Robbij.

Nr. 106 folio 27 d.d. 11-12-1441.

Wij Sijmon Dircxz. ende Heijnric Doe scepenen in tsGravenzande oirconden mit desen letteren dat voir ons quamen in vollen gherechte Jacob Martijnsz. ende Claijs Martijnsz. ghebroeders ende verleden dat si sculdich sijn gesamender hant den heiligen geest viertich scellingen hollants pajments jairliken renten ewelic durende alle iairs te betalen tot Baemisse mit sulke ghelt als voirsz. is reeds ghelts of mit eijghen pande den derden penninc beter diemen driven of draghen mach te scepen pachtingen voirscr. Welke renten Jacob ende Claijs voirsz. versekert hebben ende versekeren op vijf hont lants, luttel min of meer, die si tsamen legghende hebben binnen die vriheit van tsGravenzande bij noorden tgasthuijs. Ende belegghen hebben an die noortzide ende ant oostende die Reguliers tsGravenzande, an die zuijtzide tgasthuijslaen ende ant westende die heerwech. In kennessen der waerheit so hebben wi scepenen voirscr. onse zeghelen hier an ghehanghen. Int jair ons heren 1400 een ende viertic hopten elfsten dach in Decembri.

Kanttekening: Dit bruken die Regulieren ende is den hondersten brief.

Nr. 107 folio 27v. d.d. 27-11-1524.

Inden jaren ons heren dusent vijfhondert vier ende twintich den seven ende twintichsten dach van November soe heeft heer Dirck Woutersz. priester in testamente ghemaect den heiligen geest tot tsGravensande sijn huijs ende erve als hij nu ter tijt bewoent ende belendt es, staende aen die noortzijde vander kercken. Welcke huijs ende erve voerscr. die heijlige gheest meesters vanden heiligen gheest voorsz. sullen van nu voirtan ontfangen houden ende possessie daer of hebben voer

vrij eijgen guet, midtsgaders een pont gr. vlaems datten sij eens ontfangen sellen. Welcke voersz. huijs ende erve belast sijn mit een pont hollants siaers. Ende heeft dat ghilde van Onser Liever Vrouwen ende sinte Annen tot sGravensande ende drie stuvers van des heeren straetgelt. Wel verstaende dat die voersz. heer Dirck sel tvoorsz. huijs ende erve bewonen ende ghebruijcken sijn leven lanck, mits houdende in reparacie. Voor welcke voersz. huijs ende erve die heijlige gheest meesters inder tijt weesende sullen ghehouden weesen alle jaers tot ewighen daghen up die jaerghetijde vanden voernoemden heer Dirck Woutersz. te houden memorie van een vigelije van drie lessen te singen mitten landes ende sijn graf te visiteeren nae die vigelie ende des anderen daer nae die hoechmisse mit die pastoir ende alle die memoristen ende barnende onder die vigelije ende hoechmisse vijf wascaerssen. Ende deelen den armen thijen witte brooden, elx van eenen halven stuver. Ende gheven tot presencie den pastoor drie stuvers ende elcke memorist drie groot. Van welcke voersz. huijs ende erve mit dat pont groot wij Louweris Ghijsbrechtsz., Cornelijs Willemsz. ende Jan Willemsz. cuijper nu ter tijt heijlige gheest meesters bekennen daer of possessie ende ontfanck ghenomen te hebben bij consent ende toe doen van schout (vier)gemeesters ende scepenen der stede van sGravensande ut supra actum.

Nr. 108 folio 27v. d.d. 25-02-1574. (doorgehaald).

Kanttekening: T'inhouden van deesen brief es bij Maertgen Adriaensdr. weduwe wijlen Maerten Herpersz. zaliger all ende ten volle voldaan ende betaelt deesen 13^e October anno 1500 een ende tnegentich. Mij present. Was getekend De Zwieten.

Compareerde voer ons Adriaen Joestensz. ende Arent Jansz. scepenen in Zandt ambacht Maritgen Adriaensdr. mit Jan Adriaensz. talman haer broeder ende gecoren voecht in deesen, beide wonende binnen der stede van sGravezande ende bekenden wel ende wettelicken sculdich te wesen Joest Roelofsz., Jan Pouwelsz. ende Adriaen Pietersz. Hoij... ende Jan Dircksz. heijlige geest meesters tot sGravezande ten behoeve vanden armen aldaer, de somme van ses ende twintich ponden groot vlaems eens. Ende dat van coop van tien hont lants gelegen int Nieuwe landt, so groot ende cleijn als Maerten Harpersz. dat plach te gebruijcken, belegen aent oestende de Maesdijcken, aen tzuijtzij tconvent der Regulieren tot sGravezandt ende ande noertzij tgasthuijs inden Haech. Van welcke voersz. somma sij comparanten beloofde te betaelen te Meij anno 1500 vier ende tseventich een gerecht vierde paert ende dander drie vierendeelen sal sij mogen onderhouden op renten den penninck sestien waervan teerste iaer renten ommegecomen ende verscenen sal zijn Meij anno 1500 vijf ende tseventich ende so voerts gedurende ter tijt ende wijlen de hoeftsomma ofgelost ende al betaelt sal zijn. Twelck sij comparanten tot allen tijden sal mogen doen aen drie termijnen, te weten elcke reijse een derde part mits mede opleggende altijt ten tijt vande lossinge de verscenen renten naer beloop des tijts. Welcke voerscreven hoeftsomma mitsgaders de iaerlicxe verscijnende renten zij comparanten waeren verseeckerende ende hijpoteeckerende opt voersz. lant. Omme bij gebreecke van de iaerlicxe betaelinghe de heijlige geestmeesteren inder tijt wesende haer verhael daer aen te mogen hebben met alle costen daer wt spruijgende met het cortste recht van Zandt ambacht comende op ten dingdach met een gemaectrecht ende hebben terstont pachtinge den derden penninck beter met kuer ... te verliesen oft anders met alsulcken ende so corten recht hemluy tselve sal believen geender rechten noch rechteren wtbesondert. Deesen tot oercondt hebben wij scepenen voernoemt ons ambacht zegel hier beneden aengehangen den 25^e Februarij anno 1500 vier ende tseventich stilo curie. Accordeert bij mij A. S.

Opten rugge stont gescreven, hier op betaelt een gerecht vierde paert voerde gereede penningen, sevendalf pont vlaems.

Nr. 109 folio 28 d.d. 02-08-1576. (doorgehaald).

Kanttekening: Op huijden den 23^e Maert anno 1500 ende (niet verder ingevuld).

Compareerde voer ons Adriaen Joestensz., Cornelis Cornelisz. Puel ende Dirck Adriaensz. Camerman scepenen in Zandt ambacht, Maritgen Adriaensdr. mit Jan Adriaensz. talman haer broeder ende gecoren voecht in deesen, beide wonende tot sGravezande, bekennende wettelicken sculdich te weesen Worm Jansz., Willem Cornelisz., Humans Frans Jansz. ende Cornelis Willemsz. heijlige geest meesters tot sGravezande ten behoeve vanden armen aldaer, de somme van acht ende twintich ponden groot vlaems eens, spruijgende van de coop van een half weer lants gelegen int Nieuwelant bijden Hoef, sonder maet so groot ende cleijn als Maerten Harpersz. dat plach te gebruijcken in sestalf weer lants. Op welck half weer thuijs van Maerten voersz. plach te staen. Van welcke voersz. somma sij comparanten beloefden te betaelen Cersmis anno 1500 drie ende tseventich een gerecht vierde paert ende dander drie vierendeelen sal Maritgen mogen onderhouden op renten den penninck sestien daer van teerste iaer renten sal omme gecomen zijn ende verscenen Cersmis 1500 vier ende tseventich, so voerts gedurende ter tijt tot de selve renten ofgelost sullen zijn, twelck sij comparanten ofte haere nacomelingen tot allen tijden sullen mogen doen aen drie termijnen elckelijcs een derdendeel, mits mede opleggende de renten naer beloefts tijts. Welcke voersz. hoeft somme

mitsgaders de iaerlicxe renten sij comparanten verseeckerden ende hijpoteeckerden opte voersz. landen omme bij gebreecke der iaerlicxe betaelinghe de heijlige geest meesters inder tijt weesende haer verhael daer aen te mogen hebben met alle costen daer wt spruijtende, comende op een dingdach off pacht dach maeckende een recijt ende hebben terstont pachtinge, keur pandt den derden penninck beter met tonen niet te verliesen oft anders met alsulcken ende so corten recht hemluijden tselve gelieven sal geen rechten noch rechteren wtbesondert. Deesen tot kennisse hebben wij schepenen voernt ons ambachts zegel hier beneden aengehangen. De 12^e Augusti anno 1500 ses ende tseventich. Opten rugge stont gescreven, hier op betaelt seven pondt vlaems als een gerecht vierde paert vorde gereede somme.

Naer collatie bevonden te accordeeren met de principael brief bezegelt met een groen wthangende zegel aen een dubbel staerte, twelck ick Aernt Adriaensz. Storm notaris publicq attestere.

Kanttekening: Ende de vordere reste vandt inhouden vande voergeroerde hoeftsomme ende tverloep vande renthen zijn bij Maertgen Adriaensdr. ten volle afgelost ende gequeeten. Den 23^e Maert anno 1500 een ende tnegentich. Mij present de Zwieten.

Nr. 110 folio 28v. d.d. 20-02-1555.

Wij Cornelis Adriaensz. ende Joris Willemsz. scepenen des ambachts van sGravezande doen te weeten dat ten date van deesen voer ons gecomen is Willem Cornelisz. inde Boem onse buijerman ende verlijde mitsdeesen voer hem sijnen erven ende nacomers wel ende wettelick vercoft te hebben ende vercoeps mitsdeesen Heijltgen Adriaensdr. (voecijden) van dien als heer Adriaen IJsbrantsz. priester tsGravezande, voerskint van Adriaen Adriaensz. inder echt gewonnen bij Machtelt Adriaens dochter een iaerlicxe losrente van anderhalf pont tsiaers hollants die te betaelen alle siaers, cost ende commer vrij op sinte Pouwels dach den vijf ende twintichsten Januarij na tgemeen scrijven, waer van usc..... ende gevallen sal weesen den eersten verschijndach ex sinte Pouwels dach den vijf en twintichsten Januarij anno ses ende vijftich nae tgemeen scrijven, geduerende so voerts van iaere tot iaere ter tijt tue dat de renten mette hoeft somma is ofgelost sullen weesen. De welcke hij comparant sijnen erven ende nacomers tot allen tijden sullen mogen of lossen ende die oeck gehouden of te lossen alsoet weeskinderen guet is, mits datse malcanderen een vierendeel iaers te vooren sullen op seggen ende waerscuwen, mits eens ende teffens iaer voer op te leggen ende betaelen voer elcke penninc sestien gelijcke penningen in gevalueerde munte te weten den philips gulden voor vijf ende twintich stuvers, een carolus gulden voer twintich stuvers, een keur vorster gulden voer acht ende twintich stuvers ende alle andere paeijmente van dier waerde ende geen minder gelt te geven inde lossinghe van stuvers. Ende Willem Cornelisz. inde Boem bekende hem van diesgelijcke penningen al verneucht ende betaelt te weesen den lesten penninck metten eersten ende opgetelt te weesen. Ende heeft deesen rente mette hoeft somme van dien verseeckert ende geijpotequeert op de selve speciale hijpoteecke, verclaert in een rente brief van drie pont hollants bij hem selven gepasseert in date den vijf en twintichsten Julij anno twee ende vijftich ende noch mede opte selve hijpoteecque mede verclaert inde rente brief, gepasseert bij Cornelis Willemsz. lange Neel van twee carolus guldens tsiaers, spreekende opt selve weeskint in date den eersten Martij anno een ende vijftich. Ende voerts op alle zijne andere goeden eijgen erve, roerende ende onroerende, gewonnen ende ongewonnen, gheen wtbesondert ofte waer die gelegen bevonden mochte werden, binnen steden, dorpen of daer en buijten ende generalicken ende specialicken op zijn woninghe gelegen aende Maesdijck tusschen Cornelis Adriaensz. Puel ende Job Hugensz. Ende tot meerder zeeckerheijt so is Cornelis Adriaensz. onse mede schepen hier voer borge geworden als principaele ende eijgen sculdnaer. Daer onder verobligerende alle zijn goeden, eijgen erve, roerende ende onroerende, gewonnen ende ongewonnen geen wtbesondert. Omme bij gebreck vande waringe jaerlicxs betaelinghe ofte oflossinghe den houder van deesen tselve te mogen verhaelen aende borge oft aende principaele aen elcx een voer alle ofte aen wiens gelden hem dat eerst ende best sal believen mit sulcken recht als van weeskinderen guet recht is ofte met sulck recht alst den houder eerst ende best sal believen, geene rechten ofte rechteren wtbesondert ofte met wille keur recht op een dingdach ofte pacht dach tot scepenen scatinge ende met toven niet te verliesen. Alle dinck sonder fraude. Des toerconde hebben wij lantscepenen deesen brief wthangende bezegelt met des gemeen ambochts zeghel. Inden iaer ons heeren 1500 vijf ende vijftich den 19^e Februarij nae tgemeen scriven. Ende was onderteijckent Adriaen Claesz. Opten rugge stontd geteijckent: Upten drie en twintichsten dach Februarij 1500 seven ende tseventich stilo curie heeft Adriaen Joestensz. wonende in Zandt ambacht (als voecht vande achtergelaeten weeskinderen van Gielis Jorisz. weesende erfgenaem van heer Adriaen IJsbrantsz. zaliger) deese twee tegenwoordige brieven met alle haer inhouden ende aencleven getransporteert ende opgedragen den heijligen geest ofte armen tot sGravezande, de somme van deesen inhoudende anderhalf pondt hollants tsiaers. Bekennende hem bij handen van Mr. Engelsz. den rentmeester der selver armen goederen al ende te vollen betaelt te zijn. Aldus gedaen als boven ter presentie van Worm Jansz. ende Jan Dircksz. poerters tot sGravezande als getuijgen met mij Arent Adriaensz.

Storm notaris publicq hier toe versocht ende gebeden. Quod attester. Ende was geteijckent als hier beneden.

Nr. 111 folio 29v. d.d. 21-03-1564.

Copie vant transport vanden voersz. brief.

Compareerden voer ons Cornelis Adriaensz., Joris Willemsz. ende Joest Ceelensz. scepenen inden ambachte van sGravenzande Dirck Jansz. woonende ter Heijde als man ende voecht van Heijltgen Adriaensdr. achtergelaeten weeskint van Adriaen Adriaensz. inder echte gewonnen bij Machtelt Adriaensdr. ende verlijde hij comparant vut hem sijnen erven ende nacomelingen wel ende wettelicken gecedeert, getransporteert ende op gedragen te hebben, cedeert, transporteert ende op draecht mitsdeesen tot een vrij eijgen alsulcken rente brief van anderhalf pondt hollants tsiaers, welke rente breder gementioneert staen inden principaelen brief daer deesen deurgesteecken ende getransfigeert is. Welcke jaerlicxe rente van anderhalf pont hollants geijpoteeckeert zijn, (alsoet inden principaelen brief niet en staet) op vijftalff hont lants, leggende inde Weijtiende inde Rietcamp, aent oestende die ban wateringe, de zuijtzijde de heijlige geest tot Monster, twestende den heijligen geest tsGravezande ende Jan Jansz. van Buijten ende is (noert)zijde den heijligen geest tsGravesande gementioneert in een zeecker rente brief van drie ponden hollants tsiaers toecomende de selve Heijltgen Adriaensdr. in date den 25^e Julij anno 1500 twee ende vijftich. Welcke hijpoteecke hier inne getransporteert is ende de selve brief ons verthoont. Ende noch op een halff margen lants, luttel min of meer, gelegen onse ambachte inde Pachtlantse tiende, belent aende noertzijde tconvent van Loesdunen, aende zuijtzijde de capelle tot Honshel, aent oestende de Puel, twestende een banwech, gementioneert in een zeeckere rente brief van twee carolus guldens tsiaers in date den eersten Martij anno 1500 vijftich stilo curie. Mitsgaders transporteert die selve Dirck Jansz. als man ende voecht als boven den selven heer Adriaen IJsbrantsz. mitsdeesen een rente brief van een carolus gulden tsiaers, spreekende op Vrancken (.....) nu ter tijt Arent Jansz. zijn broeder, verschijnende alle jaers den 25^e dach in Maert in date anno 1500 een ende veertich omme de selve renten inde twee rente brieven gementioneert op haere tijden ende dagen te mogen ontfangen ende behouden mette hoeftsomma van dien tot zijn vrije eijgen. Ende Dirck Jansz. voernoemt bekende hem van deesen cope ende transporte wel ende deuchdelick voldaan te wesen den lesten penninck metten eersten wit handen vanden selven heer Adriaen IJsbrantsz. voernoemt. Alle dinck sonder. In kennisse des waerheijts so hebben wij scepenen voernoemt deesen transport deur den eenen rente brief gesteecken ende getransfigeert wthangende bezegelt met onsen voersz. ambochts zegel den 21^e Marcij anno 1500 vier ende tsestich. Ende was onderteijckent P. Persijn Claesz.

Gecollationeert mette originael brieve van transport getransfigeert door de voersz. rentebrief, wesende bezegelt met een groen wthangende zegel ende accordeert, twelck ick Arent Adriaensz. Storm notaris attesteer.

Nr. 112 folio 30 d.d. 13-01-1555.

Copie van een brief van ses pont hollants tsiaers spreekende op Willem inde Boem.

Wij Cornelis Adriaensz. ende Joris Willemsz. scepenen inden ambacht van sGravezande doen condit dat ten datum van deesen voer ons in sijnen properen persoene gecomen is Willem Cornelisz. inde Boem onse buijerman ende verlijde mitsdesen voer hem sijnen erven ende nacomelingen wel ende wettelick vercoft te hebben ende vercoept mitsdeesen heer Adriaen IJsbrantsz. priester tsGravezande een iaerlicxe losrente van ses ponden hollants jaers, die alle iaers te betaelen, cost commer vrij op sinte Anthonis dach den seventiensten Januarij anno 1500 ses ende vijftich nae tgemeen scrijven. So voerts gedurende van iaer tot iaer ter tijt toe dat de renten mette hoeftsomme ofgelost sullen weesen. De welke de voernoemde comparant sijnen erven ende nacomers tot allen tijden sullen mogen oflossen mits eens en teffens op te leggen voer elcken penninck sestien gelijcke penningen, mitsgaders de verlopen renten nae advenant van den tijt verlopen met gevalueert gelt, te weten een philips gulden voer vijf ende twintich stuvers, een keurvorster gulden voer acht en twintich stuvers, een carolus gulden voer twintich stuvers ende alle ander paeijment van dier waerde, maer niet min te geven inder lossinge dan een stuver. Ende hij comparant bekende hem in dier gelijcke op getelde penningen al verneucht, voldaan ende betaelt te wesen vande leste penningen metten eersten. Ende verseeckerende ende hypoteeckerende de hoeftsomma mette iaerlicxe renten generalicken ende specialicken op twee margen lants daer huijs, barch, boomte op staet, nu ter tijt belast met vijftich stuvers, toecomende mijn vrou van Loesdunen ende vijf ende twintich blancken de Reguliers tsGravezande, Onse Vrouwen gilde tsGravezande ende de kerck opt Wout drie pont hollants tsiaers ende voerts op noch een halve margen lants hem toe behoerende, gelegen inde Pachtlantse tiende, ande noertzijde tconvent van Loesdunen, ande zuijtzijde de cappelle tot Honshol, ant oestende de Puel ende ant westende de banwech. Noch anderhalf margen inde Heen, belent toestende de Puel, opt twestende de Pachtlantse wech, op de zuijtzij Willem Meesen inden Hage, op die noertzijde capittel tot Naeldwijck. Noch vierdalf hont bijden hoep sonder maet, gelegen inde Heen tiende, ant

oestende de Puel, ande noertzijde de capelrije van Buijeren Malsen, ande zuijtzijde Willem Cornelisz. selver ende ant westende de heijlige geest tsGravezande. Noch een half margen lants inde Riet camp luttel min of meer, de noertzijde Willem Cornelisz. selver, toesteijnde de ban wateringe, de zuijtzijde de heijlige geest tot Monster ende opt westende de heijlige geest tsGravezande. Noch anderhalf hont lants inde Weijtiende inde Rietcamp, de noertzijde de heijlige geest tsGravezande, de zuijtzijde Pieter Claesz. backer, opt oestende de ban wateringe ende opt westende Jan Jansz. van Buijten. Ende voerts generalijcken op alle Willem Cornelisz. sijne erven ofte nacomers andere goeden, eijgen erve roerende ende onroerende, tegenwoerdich ofte toecomende geen van dien wtbesondert ofte waer datmen die bevinden mochten, binnen steden of daer en buten. Ende tot meerder zeeckerheijt so is Cornelis Adriaensz. Oudendijck onse mede scepen hier voer borge geworden als principaele ende eijgen schuldenaer daer mede hi verobligerende alle zijn guets eijgen ende erve, roerende ende onroerende, gewonnen ende ongewonnen geen wtbesondert. Omme in gebreck vande iaerlicxe betaelinghe ofte of lossinge de hoeft somma mette renten van dien den houwer van deesen tselve te mogen verhaelen ande borge ofte ande principaele hoeren erven ende nacomers gueden, an elcx een voer al daert hem eerst ende best sal believen, renunchierende ende te buten gaende beneficien divisionis ende excussionis als genoegh gewaerscout zijnde vande effecte van dien met sulcken recht als van weeskinderen guet eenen rechten erfpenninck recht is of alsmen stede gueden inwint, te weten met inmanen oft met alle rechten ofte rechteren ofte want van rechte ende te mogen comen op een dingdach ofte pachtdach met een gemaect recht. Ende hebben keur pandt den derden penninck beter tot scepenen scattinge ende met toven niet te verliesen. Alle dinck sonder argelist, fraude off bedroch etc. Es toerconde hebben wij lantscepenen voernoemt deesen brief met des gemeen ambachts zegel wthangende bezegelt opten 13^e Januarij inde iaere ons heeren dusent vijfhondert vijf ende vijftich nae tgemeen schrijven. Opten rugge stondt gescreven: Upten drie ende twintichsten dach Februarij 1500 seven ende tseventich stilo curie heeft Adriaen Joestensz. wonende in Zandtambacht als voecht vande achtergelaten weeskinderen van Gillis Jorisz. in zijn leven erfgenaem van heer Adriaen IJsbrantsz. deesen tegenwoerdige brief met alle zijn ancleven ofte inhouden getransporteert den heijligen geest ofte armen tot sGravezande, bekennende hem tot behoef der selver weeskinderen daer van al ende te vollen voldaan ende betaelt te zijn bij handen van Engels (?) Dom als rentmeester der voersz. armen goederen. Actum voer mij Arent Adriaensz. Storm notaris publicq ter presentie van Worm Jansz. ende Jan Dircksz. beijde poerters tot sGravezande als getuijgen quod attestor ende was onderteijckent met een merck als hier naer volcht.

Naer voergaende collatie bevonden taccorderen mette originael brief, bezegelt met een groen zegel hangende aen een enckel staerte twelck ick Arent Adriaensz. Storm notaris publicq attesteer.

Nr. 113 folio 31 d.d. 13-02-1545.

Copie wt het testament van meester Willem van Berendrecht.

Wij Cornelis Willemsz. ende Claes Cornelisz. scepenen der stede van sGravezande oerconden mitsdeesen hoe dat voer ons compareerde inijnen properen persoene die eersaeme Franck Pietersz. van der Meer hoge heemraet van Delflandt ende vervangende de gemeen erven van meester Willem van Oije tot Leijden, so heeft hij achtervolgende dat ordineren van wijlen meester Willem van Berendrecht saligher memorien van tgeen dat men om goedswille soude geven gegunt ende gegeven in rechte aelmisse ende om goedswille gont ende geeft mitsdeesen om goedswille ende in rechter aelmisse den heijligen geest tot sGravezande van nu ten eewigen dagen te hebben ende te behouden, deese naegescreven perceelen van landen ende renten ende profijten daer of comende. Inden eersten een half weer lants of daer omtrent, den hoep sonder maet ende is gelegen in Nieuwelandt ende bruijct Maerten Herpersz. nu ter tijt om drie carolus guldens iaers ende leijt in sestalf weer lants ende Maertens huijs staet op dit halve weer. Item noch negen hont landts bijden hoep sonder maet gelegen int Noerderlandt, bruijct Claes Adriaensz. int selve Noerderlandt. Belast met sijnen pacht van coren gelijck ander buijerlandt. Welcke pacht de heijlige geest meesters inder tijt wesende iaerlicx betaelen sullen ende gelt nu tsiaers vier ende dertich stuvers. Item noch een pondt hollants tsiaers op Garbrant Claesz. huijs ande zuijtzijde vant groete huijs ande Lange straet binnen onse stede van sGravezande. Ende hier voeren sullen de heijlige geest meesteren inde tijt wesende alle iaers gehouden weesen wt te reijcken ende te betaelen Jannetgen Jansdr. haer leven lanck ende niet langer, ses gouden carolus gulden tsiaers tstuck tot veertich groeten (flaes....) naer inhouden den brief daer van gepasseert ende nade doet van Jannetgen voernoemt salmen de profijten vande voersz. goeden comende den rechten armen om goedswillen wt deelen gelijck dander heijlige geest gueden. Alle dinck sonder argelist. In kennisse der waerheijt ende so wij scepenen voerscreven selver geen zegel en gebruijcken so hebben wij gebeden den eersamen meester Adriaen Claesz. nu ter tijt burgermeester onser stede sGravezande, dat hij deesen brief over ons mitter voersz. stede zegel wt hangende bezegelt heeft. Opten dertiensten Februarij int iaer ons heeren 1500 vijf ende veertich stilo curie. Opten rugge stondt gescreven: Alsulcken half weer lants als int blanck van deesen

gementioneert staet, is bij consent vande gerechte doer de heijlige geest meesters vercocht Maritgen Adriaensdr. weduwe van wijlen Maerten Herpersz. ende betaelt bij brieven van kennisse. Ende was onderteijckent M. van Poll secretaris.

Naer voergaende collatie bevonden taccorderen bijde originele brieven besegelt met een groen wthangende zegel aen een dubbel staerte twelck ick Arent Adriaensz. Storm notaris publicq attesteer.

Nr. 114 folio 31v. d.d. 24-02-1573.

Copia van een losrente brief van vier pondt hollants tsiaers, spreekende op Joest Roelensz. in Zandtambacht.

Compareerde voer ons Adriaen Joestensz. ende Matijs Jansz. ende Adriaen Jansz. scepenen in Zandtambacht Joest Roelensz. onse mede scepen ende bekende mitsdesen voer hem sijnen erven ende nacomers wel ende wettelicken vercoft te hebben de heijlige geestmeesteren tot sGravezande wten naeme ende van wegen den voersz. heijligen geest een iaerlicxe losrente van vier ponden hollants tsiaers die te betaelen alle iaers op sint Jacobs dage daer van teerste jaer renten verschenen sal wesen sint Jacobs dage toecomende anno 1500 drie ende tseventich, geduerende so voerts van iaere tot iaere ter tijt toe dat die voersz. renten mette hoeftsomme van dien al ofgelost sullen zijn, den laetsten penninck metten eersten. Ende is die gehouden of te lossen tot vermaninge vande heijlige geest meesters inder tijt zijnde, mits een vierendeel jaers voerde lossinge te voeren geadverseert ende gewaerschout zijnde, mits eens ende cessens opte leggen ende te betaelen voor elcke penninck sestien gelijcke penningen mitte verlopen renten int advenant vander tijt verlopen, in munte als ten dage vander lossinge cours ende ganck hebben sal. Ende hij comparant bekende hem van deese cope al voldaan ende te vollen betaelt te zijn den laetsten penninck metten eersten. Ende heeft deese rente mette hoeftsomme van dien verseeckert, verwillekeurt ende gehijpoteckeert specialicken op anderhalf margen eijgen lant, gelegen int Nieuwelant binnen onsen voersz. ambachte, belent ende belegen vanden weteringe twestende, toestende de Maesdijck de zuijtzijde Mr. Arent Dircksz. zaliger gedachten eertijts pastoor inde Lier met heer Jacob Cornelisz. wten Haghe ende ande noirtzijde de kerck ende tgilde alhier met die van Duivenvoerde ende voerts generalicken ende specialicken op zijns woninghe met allen sijnen toebehoeren met alle sijne andere goederen, roerende ende onroerende, vercregen ende noch te vercrigen geenige guederen wtbesondert waer die gelegen ofte bevonden sullen mogen werden, binnen steden, dorpen ofte daer en buten. Omme in gebreecke van der waringe iaerlicxe betalinge ofte oflossinge ande keur van dien te mogen verhaelen mit alsulcken recht als van eerme guederen guet recht recht is of met ander alsulcken recht alst den t.... van deesen eerst ende best gelieven sal recht te spreekende ende te mogen comen op een dingdach ofte pachtdach met een gemaect recht ende hebben keur pandt den derden penninck beter tot scepens scattinge ende met toven niet te verliesen. Alle dinck sonder arch ofte list. Des toerconde hebben wij scepenen van Sandt ambacht onse voersz. ambachts zegel hier onder aen gehangen opten 24^e Februarij anno 1573 stilo curie. Ende was onderteijckent P. Persijn.

Naer voergaende collatie bevonden te accorderen met doriginale brief bezegelt met een groen wthangende zegele, hangende aen een dubbele staerte. Twelck ick Arent Adriaensz. Storm openbaer notaris attstere.

Nr. 115 folio 32 d.d. 08-07-1567. (doorgehaald).

Copia van een brief van twee carolus gulden tsiaers, spreekende op Jan Adriaensz. scoemaecker, den Heijligen geest aengecomen doer testamente van heer Adriaen IJsbrantsz.

Compareerde voer ons Jasper Jacobsz. ende Jacob Alewijnsz. scepenen der stede van sGravezande Jan Adriaensz. scoemaecker inwoenende poerter onser voirsz. stede ende verlijde voer hem sijnen erven ende nacomers wel ende wttelicken vercoft te hebben ende vercoept mitsdesen heer Adriaen IJsbrantsz. priester wonende aldaer ofte actie van hem hebbende, een iaerlicxe losrente van twee carolus gulden tot veertich groten vlaems tstuck tsiaers, die te betaelen alle iaers cost, ende commer vrij op sinte Odulphus dach daer van verschenen sal wesen den eersten verschijn dach Odulphi anno 1500 acht en tsestich, geduerende so voerts van iaere ter tijt ende wijlen toe dat die voerscreven renten mette hoeftsomme van dien ofgelost sullen weesen. Welcke rente mette hoeftsomme hij comparant, sijnen erven ofte nacomers tot allen tijden sullen mogen alst hemluiden gelieven, mits malcander een vierendeel iaers te voeren te advertieren ende waerscouwen, mits ende teffens op te leggen voer elcke penninck sestien gelijcke penningen mitte verlopen renten na advenandt vander tijt verlopen, in munte als ten dage vandie lossinge den eenen coepman den anderen mede betaelen sal mogen, met permissie gelt ofte als dan keurs ende ganck hebben sal. Ende Jan Adriaensz. voernoemt bekende hem van deese cope al voldaan ende te vollen betaelt te zijn, den lesten penninck metten eersten. Ende heeft deese renten mette hoeftsomma van dien verseeckert, verwillekeurt generalicken ende specialicken op alle zijne ende sijnen erven ende nacomers goederen, landt, zandt geenige wtgesondert, roerende ende onroerende, vercregen ofte die noch te vercrigen zijn, waer die bevonden sullen mogen werden, binnen steden, dorpen ofte daer en buijten. Ende tot meerder zeeckerheijt van

deesen compareerde voer ons scepenen voernoemt ten selven dage Doe Adriaensz. burgermeester onser voersz. stede ende constitueerde, noch constitueert mitsdeesen zijns persoons ende alle zijne goederen generalicken ende specialicken, moblen ende inmoblen geenige wtbesondert hier voer borge principael als eijgen ende sijne erven ende nacomers goeden. Omme in gebreecke vander waringe iaerlix betaellinge ofte oflossinge te mogen verhaelen aenden borge ofte aenden principael elcx een voer al ofte aende goederen vanden comparanten met alsulcken recht als van weeskinderen penningen ende miserabele personen gelt recht is ofte met willekeur recht. Ende te mogen comen op een dingdach ofte pacht dach met een gemaect recht ende hebben keur pandt den derden penninck beter tot scepenen scatinge ofte met alsulcken recht alst den toenre van deesen eerst ende best gelieven sal recht te spreekende ende met toven niet te verliesen. Ende Jan Adriaensz. beliefte zijne voersz. borge hier van costeloos ende scadeloos te indexneren. Alle dinck sonder bedroch. Des toerconde hebben wij scepenen voernoemt gebeden den E. Jan Cornelisz. burgermeester onser voersz. stede dat hij deesen brief mette stede zegel wthangende bezegelt heeft. Opten achten Julij anno 1500 seven ende tsestich. Ende was onderteijckent P. Persijn.

Naer voergaende collatie bevonden te accorderen met dorcineel brief bezegelt met een groen wthangende zegele aen een dubbel staerte, twelck ick Arent Adriaensz. Storm notaris publicq attestere.

Nr. 116 folio 32v. d.d. 18-01-1588.

Wij heijlige geestmeesters van sGravesande binnen ende buijten kennen midtsdesen voer ons ende onsen naecomers in officie affgelost ende gequeten te wesen van Jan Ariaensz. schoemaker ende Maritgen Ariaensdr. zijn zuster vande hoofdsomme mettet verloop vandien van die rente in dander zijde gementioneert, bijden voorn. Jan Adriaensz. eertijts vercoft eenen heer Adriaen IJsbrantsz. priester. Belovende oversulcx wij heijlige geestmeesteren jegenwoerdich voer ons ende onsen naecomers in officie nu ende ten eeuwigen daegen vanden selve rente ende hoofdsomme vandien den voorsz. Jan Adriaensz., zijnen suster ofte heurlieden erffgenamen ongemolesteert te laeten ende te leveren gecasseert den principale brief dwelcke jegenwoerdelick verleijt is, indien die weder te voerschijn compt gecasseert sulcx wij alhier die copie auctentijck van dien in ons prothocolle gecasseert hebben. In oirconden van desen hebben wij dese onse jegenwoerdige acquite voer ons doen scrijven ende teijcken bij onsen jegenwoerdige secretaris dese stede voorsz. ende Santambacht desen 18^e Januarij anno 1500 acht ende tachtich. Bij mij J. de Smedem.

NAAMLIJST

Addercop Floris 1
Adriaan – de vleeshouwer 87
Adriaansdr. Heiltgen 110-111
 Machtelt 110-111
 Maritgen 108-109-113-116
Adriaansz. Adriaan 110-111
 Arend – Storm 109-110-112-113-114-115
 Dirk – Camerman 109-111
 Doe 115
 Jan 109-115-116
 Claas 113
 Cornelis 110-111-112
 Cornelis – Oudendijck 112
 Cornelis – Poel 110
Agniesgen 34
Alewijn 10
Alewijnsz. Dirk 10
 Jacob 115
 Jan 81
Alida 59
Alinen 45
Allert 10
Allertsz. Bartholomees 42-63
Almensz. Huig 45
Ane 82
Anezoete 5-77
Arend 33
 de bakker 74
Arendsz. Dirk 97
 Geertruida Jacob 65
 Jacob 77
 Jan meester 70
 Jan – Busen 91
 Claas – Heindriksz. 96
 Lambrecht 67
Arnhem Jan van 7-11-24-25-26-27-28-37-38-39-40-41-42-43-44
Arnout – koster te Naaldwijk 1
Baken Gerrit 1
Balten 51
Bartelmeesz. Allart 67-68-78-82-89-96
 Mees Grietgen – Tiemansdr. 92
 Willem 93
Barvoet 57
Beatrijs 54
Beesde Jan van 54
Belitgen 39
Berendrecht Willem van 113
Bes Claas de 78-79
Boekelsz. Wigger 87
Boem Willem Cornelisz. inden 110-112
Bommel Dirk van 5
Boudijn 51
 parochiepaap 10
Boudijnsz. Mathijs Boudijn 1
 Heindrik 100-101
 Ansem Jacob 98
 Jan 59

Mathijs – Boudijnsz. 1
 Brabant Floris van 6-23
 Jan van 6
 Brooc Floris Jansz. 72
 Bruijn Gerrit die – van Burgdijk 100
 Buijs Dirk 38
 Huig 15
 Jan 41
 Jan Arend 91
 Jan Jacobsz. 42-47
 Margriet Florisdr. 51
 Matheus 37
 Willem 77-95
 Buijten Jan Jansz. van 111-112
 Burgdijk Gerrit die Bruijn van 100
 Celensz. Joost 111
 Danske Harman van 10
 Delft Gerrit van 46
 Dellendr. Grietgen 87
 Diest Arend van 49-58-64-65-66-69-70-75-76
 Dirksdr. Alida 46-52-58
 Duwaren – Maeslant 51
 Imme 52-58
 Catharina – Hoeven 29
 Lijsbet 71
 Dirksz. Mr. Arend 114
 Dirk 87
 Floris 80-87
 Floris – Hannesz. 96
 Heindrik 87-98
 Jan 108-110-112
 Costijn 22
 Simon 100-106
 Doesz. Heindrik 106
 Dom Engels 112
 Dordrecht Arnout van 4
 Duivenvoerde 114
 Dupsz. Pieter 100
 Duren Jan van 48
 Duvene Nicolaas van 10
 Elsebien 90
 Engels Mr. – rentmeester 110
 Ermgaard 67-73
 Ermtruide 89
 Eversz. Rode 1
 Fie 69-80-103
 Floris broeder 10
 Florisdr. Agatha 97
 Haaskijn 51
 Margriet – Buse 51
 Florisz. Arend 65-87-100-101
 Gerrit 53-79
 Huig 81
 Jan 14-80
 Agniesgen Jan 23
 Mees 79
 Fransz. Human – Jansz. 109
 Fijensz. Huig 47
 Geertruida 66-92
 Geleinsz. Arend 19

Gerardijsz. Pieter 62
 Gerrit – koopman 68-69
 parochiepaap 1-6
 Gerritsdr. Holdegonda 45
 Gerritsz. Aalbrecht 90
 Arend 77-81
 Dirk 91
 Dirk – Mont 42
 Floris 82-92-102-103
 Jacob 49-50
 Jan 45
 Mees 100
 Michiel 39
 Konegond Wigger 88
 Gillisdr. Catharina 3
 Gisels – kinderen
 Glora – begijn 10
 Goch Dirk van 82-88
 Godelen 1-2
 Goedensz. Agatha Philips 51
 Goetmansz. Verlizen Heindrik 62
 Godevaer 35-36
 de snijder 8
 's-Graven Dammas 48-59
 Grietgen Mees- Bertelmees Tiemansdr. 92
 Gijsbrecht 10
 Gijsbrechtsz. Huig 33
 Gerrit Jan 92
 Louris 107
 Haer Jan van der 73-91-92-93-94-95-97-98-99-101
 Haastgen 1
 Haddensz. Gillis 3-8
 Hannesz. Floris Dirk 96
 Heindrik 4-31
 Jacob 32
 Willem 28-39
 Heemskerk Dirk van 72
 Hectorsz. Jacob 89
 Heilensz. Pieter 35-36
 Heimansdr. Catharina 79
 Heimansz. Dirk 71-79-82-85
 Floris 10
 Jan 103
 Willem 23
 Heindrik – te Monster 1
 – de verwer 63
 Heindriksdr. Heilwich 89
 Verlizen – Goetmans 62
 Heindriksz. Claas Arend 96
 Philips 36
 Willem 22
 Heinendr. Agatha 40
 Heinensz. Balle 95
 Louris 72
 Pieter 32
 Simon Willem 46
 Herpersz. Maarten 108-109-113
 Hoern Catharina van der 47
 Hoerne Jan van der 53
 Hoeschen Claas 37

Hoeven Catharina Dirksdr. 29
 Hoechuijs Heindrik 27-41
 Huig 41-90
 Pieter 18-27
 Hofdijck Willem van der 56
 Hoij... Adriaan Pietersz. 108
 Hooft Pieter 11-21
 Huibrechtsz. Gijsbrecht 56-75
 Huibrecht 93
 Huig – de bakker 33
 broeder 83-83
 de grutter 1-2
 jonker 82
 Hugheman Agatha 38
 Huigensdr. Alida 102
 Clemeins 2
 Marikijn 51
 Maritgen 64
 Huigensz. Allart 99
 Bartelmees 1
 Floris 44-70-75-81
 Gerrit 47
 Jacob 90
 Job 110
 Michiel 23
 Pieter 51-66
 Ide 99
 Imme 104
 Immezoete 5
 Jacobsdr. Agniesgen 32
 Belijtgen – Jansz. 51
 Geertruida – Arendsz. 65
 Clarisse – Scinkels 15
 Lijsbeth 51
 Jacobsz. Ansem – Boudijnsz. 98
 Bartelmees 27
 Dirk 74-78-83-83-87-103
 Hector 55
 Huig 45
 Jan 1-72-73
 Jan – Buse 42-47
 Pieter heer 29
 IJsbrant 43
 Jan – barbier 48
 parochiepaap 3
 Jansdr. Agatha 57
 Agniesgen – Florisz. 23
 Ane 83-84
 Elisabeth 67
 Fijtgen – Volkenaarsz. 51
 Jannitgen 113
 Machtelt 73
 Jansz. Adriaan 114
 Arend 108-111
 Dirk 111
 Dirk – die Ries 91
 Floris – Brooc 72
 Human Frans 109
 Gerrit 99
 Gerrit – Gijsensz. 92

Heindrik – van Utrecht 5
 Hugeman 63
 Huig 32-57-63-69
 Jacob 50
 Belijtgen Jacob 51
 Jan 102
 Jan – van Buijten 111-112
 Jasper 115
 Cornelis 93
 Claas 8-21-85
 Louris 9
 Mathijs 114
 Meins 78
 Pieter 27-68-74-104
 Pieter – van der Sterre 83-84-85-97
 Simon 57-68-69
 Smeeder 30
 Vrank 111
 Willem 51
 Willem – van Risel 37
 Jan Willem – Waartsz. 96
 Worm 109-110-112
 Joostensz. Adriaan 108-109-110-112-114
 Jorisz. Gillis 110-112
 Camerman Dirk Adriaansz. 109
 Catharina 43-51-59-70
 Kerstant 51
 Kerstantsdr. Clemeins 51-67
 Claas meester 80
 Claasdr. Heiltgen 85-101
 Claasz. Adriaan 110-113
 Garbrant 113
 Harnout 54
 Heindrik – de Zeelander 14
 Huig – Poelman 53
 Jacob – de Zeelander 14
 Jan 35-36-45
 Claas 59-64-102
 P. – Persijn 111
 Pieter 36-112
 Willem 16
 Willem – de Zeelander 14
 Witte Claasz. 48
 Clara 51
 Clarisse 41
 Cleimansz. Heindrik 63
 Clemeins 49
 Cloret 51
 Cobsdr. Grietgen 93
 Koken Claas uter 56
 Coning Aalbrecht de 62
 Coppen Dirk – Neve 34
 Coppijnsz. Jan 85
 Cornelisz. Jacob 114
 Jan 115
 Claas 113
 Cornelis – Poel 109
 Willem 109
 Willem – inden Boem 110-112
 Cosnoij Jan 5

Maarten 5
 Coster Heindrik de 26
 Imme Lambrechtsdr. 16
 Kulenburch Gerard van 17-20
 Jan van 17-20
 Laan Dirk van der 1-10
 Geertruida van der 10
 Lambrechtsdr. Imme – Coster 16
 Lambrechtsz. Arend 67
 Lamtiaansz. Arnout 1
 Larken Jacob 17-20
 Loenen Willem van 14
 Loep Wouter 1
 Louris 66
 Lourisdr. Machtelt 98
 Lourisz. Pieter 49-50
 Willem 59
 Lijsbeth 27-31
 Maartensdr. Kerstijn 28-39
 Maartensz. Dirk 82-84
 Jacob 15-106
 Claas 106
 Maeslant Duwaren Dirksdr. 51
 Jan 57
 Mabelij 72
 Machtelt 75
 Makedor Jan 2
 Mallant Pieter 4-18
 Man Geertruida Pietersdr. 37
 Pieter 9
 Margriet 15-42-58
 Maritgen 36
 Mascocsz. Jan 50
 Masor Huig 51
 Mattael Louris 47-50
 Mattendr. Catharina 9
 Meer Vrank Pietersz. van der 113
 Meesz. Willem 112
 Meghen Jan van 31-34-35-36
 Meinensz. Heindrik 99
 Coppaart 72
 Melisz. Dirk 4-5
 Gerard 4
 Michiel heer 10
 Moedel Willem 51
 Moijaartsz. Mees 79
 Moijtgen Willem 30
 Molenaar Willem 35-36
 Mont Dirk Gerritsz. 42
 Gerrit 42-47
 Mouwensdr. Alida 99
 Willempgen 31
 Mouwensz. Huig 19
 Muel Dirk 90
 Willem 90
 Mulot Lijsbeth 51
 Muur Floris van der 30
 Naaldwijk Heindrik van 72
 Willem van 103
 Neve Dirk Coppen 34

Oestelantsz. Cop 31-34
 Ogier 10
 Okker 3
 Okkersz. Beatrijs Pieter 76
 Oliviersz. Pieter 19
 Om(me)loop Jan 54
 Claas 48
 Osiersz. Harper 48-49-57
 Oudendijck Cornelis Adriaansz. 112
 Oije Mr. Willem van 113
 Persijn P. Claasz. 111-114-115
 Philips 51
 broeder 1-10
 Philipsdr. Agatha – Goedensz. 51
 Pieter – koster 2
 Pietersdr. Beatrijs – Okkersz. 76
 Geertruida – Man 37
 Pietersz. Adriaan – Hoij... 108
 Dirk 70
 Jan 31-34
 Joost 94-102-103
 Mees 87
 Vrank – van der Meer 113
 Agatha Willem 90
 Poel Katrijn van 12
 Cornelis Adriaansz. 110
 Cornelis Cornelisz. 109
 Poels Floris 57
 Poelman Huig Claasz. 53
 Poll M. van 113
 Pouwelsdr. Ermgaard 1-2
 Pouwelsz. Heindrik 21
 Huig 43
 Jan 108
 Pijl Gillis 15
 Raaphorst Agniese vrouwe van 35-36
 Dirk van 41
 Gerard van 19
 Sophia? van 35-36
 Trude? jonkvrouw van 35-36
 Reijmerswale Arnoud van 10
 Ridder Lijsbeth 25
 Ries Dirk Jansz. die 91
 Nicolaas den 5
 Risel Jan van 37
 Willem Jansz. van 37
 Robbrechtsz. Heindrik 85-86-105
 Roelofsz. Joost 108-114
 Rijn Dirk van der 9-20-21-28-39-55-56
 Kerstant van 52-55-67
 Savelaer Jan 55
 Scermer Dirk die 21
 Scinkels Clarisse Jacobsdr. 15
 Schivelaar Jan 56
 Schreijers Geertruida 74
 Sevenhuijs Katharina 68
 Simonsz. Bartholomees 53
 Jan 31-36-41-80-95
 Sinioij Jan 92
 Sluter Gerrit 3

Smedem J. de 116
 Soel Claas t 56
 Sophia -- (van Raaphorst?) 35-36
 Spoelar Dirk 81
 Sproncxz. Huig 46
 Steffenie ver 1
 Sterre Pieter Jansz. van der 83-84-85-97
 Storm Arend Adriaansz. 109-110-111-112-113-114-115
 Straet Jan van der 49-51-55-57
 Tiriaan van der 63
 Telder Pieter 55-66-67
 Tiel Lubbrecht van 29-31
 Tiemansz. Mees Grietgen Bartelmees 92
 Gerrit 44
 Tolnaer 5
 Trich Gosewijn van 71
 Trude jonkvrouw – (van Raaphorst?) 35-36
 Tuijnen Heindrik van 1
 Utrecht Heindrik Jansz. van 5
 Valkenburg JKan van 94
 Janne van 1
 Vernellen Jan 13
 Willem 13
 Verssevelt Maas van 75
 Vlaminck Nicolaas den 4-5-19
 Voet Dirk 31
 Volkenaarsz. Fijtgen Jan 51
 Volkerik – de brouwer 8-18-62
 Volkerijksz. Heindrik 45
 Willem 50
 Voirn Huibrecht van 79
 Voppen meester 40
 Vos Huig 89
 Vrankensz. Diedaart 63
 Jan 74
 Waartsz. Jan Willem Jan 96
 Wachter Harmen die 89
 Wassenaar Ermgaard van 1
 Clara van 1
 Wiggersdr. Konegond – Gerritsz. 88
 Willeboij 88-92
 Willem 7
 Willemsdr. Agatha – Pietersz. 90
 Willemsz. Boudijn 64
 Huig 90
 Jan 107
 Jan – Jan Waartsz. 96
 Joris 110-112
 Cornelis 107-113
 Cornelis – lange Neel 110
 Simon – Heinensz. 46
 Willem 52-88
 Wissensz. Bartelmees 68
 Huig 70
 Jan 40-70
 Woestelant Arnout 3
 Gerard 28-39
 Cop 4
 Wormbrecht 97
 Woude Alida van den 1

Arend van den 24
 Woutersz. Dirk 107
 Pieter 3-8
 Wouter 20-21-62
 Wijve 40-64
 IJsbrant broeder 10
 IJsbrantsz. Adriaan 110-111-112-115-116
 Jacob 43
 Zadelbogher 72
 Zeeland Jacob van 11
 Margriet 7
 Willem van 44
 Zeelander Heindrik Claasz. de 14
 Jacob Claasz. de 14
 Claas de 14
 Margriet 25-26
 Willem van 25
 Willem Claasz. de 14
 Zoete 77
 Zoetgaerdensz. Mouwerijn 26
 Zulwincsz. Willem 52
 Zuwaert 58
 Zwanel 77
 Zwieten de 108-109

AARDRIJKSKUNDIGE NAMEN

Delfland 113
 De Lier 114
 Engeland 102
 's-Gravenhage 10-112-114
 Haagambacht 35-36-85
 Leiden 113
 Monster 1-30
 Moordrecht 35-36
 Naaldwijk 1
 Poeldijk 99
 Rijswijk 10
 Ter Heide 111
 Wateringen 2-30-32
 Zandambacht 6-71-72-73-107-108-109-110-112-114-116

STRATEN, VAARWEGEN, POLDERS ETC.

Burgdijk 100
 Donisveld 9-77-97
 Gasthuislaan 106
 Groeneweg 27-46
 Heen 35-91-98-112
 Hoflaan 94
 Korte straat 47-68-70-75-89
 Korte Z(u)ijtwinde 14-25
 Lange Sandelinge 79

Lange Stienc 79
 Lange straat 50-57-67-70-78-100-113
 Loosduinse laan 35-36
 Maasdijk 46-108-110-114
 Marktveld 59
 Molenstraat 76
 Nieuweland 10-15-19-22-46-54-108-109-113-114
 Nickers Waal 41
 Noordland 4-15-17-27-31-33-38-53-66-71-79-113
 Noordlandse dijk 35-36
 Noordpoel 99
 Oudendijk 27-35-36-54-71-91
 Oudeland 28-37-39-41-42-79-90-92
 Pachtlandseweg 112
 Poel 72-91-98-111-112
 Rosendaal 24
 Teilingen 42
 Vaart 63
 Vlederbos 23
 Vrijheid van 's-Gravenzande 106
 Zandelingen 27
 Zuidland 15-16
 Zijtwinde 13

NAMEN VAN ONROERENDE GOEDEREN

Heijnen werf 58
 Hoef 109
 Lange Morgen 64
 Molen van 's-Gravenzande 7-44
 Oplant 11
 Rietkamp 111-112
 Zeelander land 64

INSTELLINGEN

Abdij te Loosduinen 1-111-112
 Rijnsburg 1
 Begijnen te 's-Gravenzande 15-26-41-69-77-79-97-98
 Begijnhof te 's-Gravenzande 10-73-85
 Convent St. Annen 107
 St. Anthonis 1-3
 Augustijnen te Dordrecht 1-4-5-10-27
 Carmaliten te Haarlem 10
 Jacopmijnen te Haarlem 1-4-5-27
 St. Catharina 1-3
 Koningsveld 1
 ter Lee 1
 St. Maria Waarde 1-19-41-64
 St. Martijn 1-3
 Minnebroeders te Dordrecht 1-4-5-10-27
 Minnebroeders te Utrecht 10
 Onze Lieve Vrouwen broeders te Haarlem 1-4-5-27

Predicaren te Haarlem 10
 Predicaren te Utrecht 10
 Predicaren te Zierikzee 10
 Regulieren te 's-Gravenzande 103-106-108-112
 Gasthuis altaar 79
 Gasthuis van 's-Gravenhage 108
 's-Gravenzande 3-4-10-19-79-93-95-96-106
 Godshuis te 's-Gravenhage 31
 's-Gravenzande 35-36-85
 Moordrecht 35-36
 Naaldwijk 35-36
 Heentiende 112
 Heilige geest van Monster 111-112
 Moordrecht 35-36
 Naaldwijk 35-36
 Wateringen 29
 Hoge altaar 35-36-79
 Kapel van Buurmalsen 112
 Honsel 28-39-112
 St. Nicolaas altaar 2
 Onze Lieve Vrouwen altaar 2
 Kapittel van Naaldwijk 72-85-98-112
 Kerk van 's-Gravenzande 1-2-3-4-5-7-10-19-28-37-39-41-43-51-66-74-79-93-95-97-98-107-114
 Monster 1
 Naaldwijk 1
 't Woudt 112
 Kerkhof van 's-Gravenzande 65
 St. Marien Waarde 35-36-79
 St. Martijn (altaar) 43
 St. Nicolaas altaar te 's-Gravenzande 4-5-10-35-36-41-64-69-79-85
 Onze Lieve Vrouwen altaar te 's-Gravenzande 4-5-10-35-36-41-43-64-69-79-85-107
 Moordrecht 35-36
 Onze Lieven Vrouwen Broederschap te 's-Gravenzande 103-112-114
 Pachtlands tiende 111-112
 Papelijke proven 24-25-26-31-71
 Papen in de Lier 1
 Weitiende 111

BEROEPEN EN/OF FUNCTIES

Bakker 33-112
 Barbier 48
 Begijn 73
 Broeder 17-82-83-84
 Brouwer 8-18-62
 Burgemeester 82-115
 Cureit 75
 Deken van Rijnland 41
 Dekker 9
 Grutter 1-2
 Hoge Heemraad 113
 Jonkheer 82
 Jonkvrouw 35-36
 Kanunnik 19-35-36-64-79
 Koopman 68-69
 Koster 1-2
 Kuiper 107

Molenaar 35-36
Notaris 109-110-111-112-113-115
Parochiepaap 1-2-3-4-5-6-7-10-11-17-24-25-26-27-28-29-31-34-35-36-37-39-40-41-42-43-44-49-54-
58-64-65-66-69-70-73-75-76-79-88-91-92-93-94-95-98-99-101
Pastoor 81-82-114
Priester 5-19-20-31-34-35-36-41-42-51-71-82-83-84-85-107-110-112-115-116
Provisor 41-72
Rentmeester 110-112
Ridder 72
Schoenmaker 115-116
Schout 82-84
Secretaris 113
Snijder 8
Talman 109
Verwer 63
Vrouwe van Raaphorst 35-36